Ն. 5594 — 1903 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 16 ԲԷՆՃՇԷՆՊԻՀ — 1321 ՇԱՊԱՆ 7 — ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՃԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷՒԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ — 20 ՓԱՐԱ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز: جيوهلكيان — ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — (جريدهٔ شرقيه ١٢٩٣ سنه‌سنده تاسيس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
Իսթանպօլ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
Թաշրա	150 »	80 »	45 »

Մէճմուայէ 20 ղշ.-տան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3ւնճի սահիֆէ ղշ. 5
4ւնճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Բեօֆթէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ միւտիրը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մէսուլտիւր օլուր։
Մէվատտը Նէֆիյա աաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմաղ վէ տերճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իրան սատրազամընըն ինֆիսալինէ մէպնի, էնիրտէն Թէշքիլ օլընան հէյէթը վիւքէլանըն վէ մէճլիսը ալի աղաընըն մէմուրիյէթլէրի՝ Թարաֆը Շահիտէն Թաստիգ պույրուլմըշ տըր։

— —

Ճարօն տէվլէթինին հարպիյէ, պահրիյէ վէ խարիճիյէ նազըրլարը՝ հոկտ.ին 23իւնճի ճումաա կիւնիւ րէիսը վիւքէլա իլէ ուզուն ուզատըյէ գօնուշմըշլար տըր։ Ճարօնիանըն պէօյիւք մէմուրլարընտան միւրէքքէպ պիր գօնֆէրանսըն կէլէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ ինթիթամը մուգարրէր պուլընմըշ տըր։

— —

Ճարօն խարիճիյէ նազըրը պարօն Գօմիւրա իլէ Ռուսիա սէֆիրի պարօն Ռօզէն արասընտա գարիպէն ագտը միւթէսավվէր օլան գօնֆէրանս՝ հոկտեմ. 24իւնճիւէն սօնրա ագտ օլընաճաղը պիլտիրիլիյօր։ Ամիրալ Ալէքսիէֆին՝ նոյեմբրին պիտայէթինէ տօղրու Բէթէրսպուրկա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմէսինէ ինթիզար օլընըյօր։ Պու վաքաա՝ Մանչուրի պուհրանընըն սիւքիւնէթբէզիր օլաուղընա տէլիլ օլապիլիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Վէլատէթը Հիւմայուն միւնասէպէթիյլէ, հապսխանէի ումումիտէ մահպուս օլուպ ճէզալարընըն իւչտէ պիրի գըսմընը իքմալ իթմիշ օլանլարըն պիր գըթաա տէֆթէրի խաքիպաի շահանէյէ արզ օլունմաղ իւզրէ Զապթիյէ նէզարէթինէ թէրթիպ օլունմագտա տըր։

—Մանասթըրտան «Մալիւմաթ»ա խպար օլընտըղընա կէօրէ, Պուլկար էշգըյաասընըն Թէշվիգաթը մէֆսէտէթքեարանէսինէ գափըլարագ ֆիրար իտէն ճիվար քեօյ Պուլկար էհալիսի՝ Թագըմ Թագըմ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին հիմայէսինէ իլթիճա իթմէքտէ տիրլէր։ Էզճիւմլէ Պուլկար քեօյլիւլէրինտէն 300 քիշի կէչէն սալը կիւնիւ սիլահլարընը հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ Թէսլիմ իտէրէք, արզը խաթիրման իթմիշլէր տիր։

Սիւրմէնլի, Գօնիաքի քեօյլէրի էհալիսի՝ Պուլկար հայտուտլարը Թարաֆընտան քէնտիլէրինէ վէրիլէն Թիւֆէնկլէրի հիւքիւմէթը մահալլիյէյէ Թէսլիմ իթմիշլէր տիր։

—Ռումէլի վիլայաթընտա ումուրը ատլիյէ վէ ինզիպաթիյէ իլէ Թաագիպաթը գանունիյէյէ տաիր չիմտիյէ գատար վուգու պուլան իճրաաթ իլէ Թային օլընան մէմուրլարը վէ հալլարընտա Թահգիգաթ իճրա խըլընմըշլարը տաիր միւֆէթթիշլիք Թարաֆընտան պիր տէֆթէր Թանզիմ, վէ մագամը աաիտինէ Թագտիմ գըլընմըշտըր։

—Ճէմիյէթը ռուսումիյէ րէիսը սանիսի րիւթպէսի պալէա րիճալընտան Րիզա պէյ աւին վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Խիւտավէնտիքեար վիլայէթինտէ 10 սէնէ զարֆընտա ինչա օլունան եօլլարտան պազը սուր իսթիմալլար վուգու պուլտուղը՝ իճրա իտիլէն Թահգիգաթտան անլաշըլմաղ, պունտան պէօյլէ վիլայէթը միւլքիյէ Թուրուգ վէ մէապիր ինշաաթընտա ինթիզաաթա մէյտան վէրիլմէմէսինէ տիգգաթ օլունմասը՝ լազըմ կէլէնլէրէ Թէպլիղ օլունմըշ տըր։

—Կէչէն սէնէ Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէտէն Տօգթ. Նէւզատ-Զարըլա չըգմըշ պիր ազնէտէն պէրու Կիւլխանէ խասթախանէսինտէ ֆէննի Թէճրիւպէլէր իլէ իքմալը Թահսիլ իթմիշ օլան 16 Թապիպ, իւճինճի օրտույի Հիւմայունըն միւխթէլիֆ էսլէրէրինտէքի Թապուրլար իլէ մէրքէզ խասթախանէլէրինէ Թային օլունմըշ վէ տուն կէճէ Սէլանիկ աղիմէթ էյլէմիշլէր տիր։ Միւթէպագը 12 էֆ. աղիմէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Գոնեաատան իշար օլունտըղընա կէօրէ, Գարամաղան—Եէլվան խաթթընըն ինշաասընտա սուր իսթիմալլէրի կէօրիւլէն մէմուրլար հագգընտա սէրիան Թահգիգաթ իճրասը իւչիւն էմր վէրիլմիշ տիր։ Նաֆիա Նէզարէթի միւֆէթթիշի իլէ վիլայէթ միւհէնտիսի Ճէվտէթ պէյ Թարաֆընտան Թանզիմ գըլընան ռափօրթօ րար՝ մագամը վիլայէթէ Թագտիմ գըլընմըշ տըր։

—Պունտան էվվէլ Թաթիլը Թէտիյաթ իթմիշ օլան Էրնէստ Կլավանի պանգասը նամընա օլարագ Օսմանլը բօսթալարընա կէլէճէք օլան մէքթուպլարըն մուամէլէյէսին ումուրը իֆլասիյէսինի րուսյէթ իւչիւն Ֆըրանսըզ գօնսօլօսխանէսինտէ Թէշքիլ օլընան սէնտիգ հէյէթինէ Թէսլիմի Ֆրանսա սէֆարէթինին իլթիմասը մուճիպինճէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն Տէրսաատէթ վէ Պէյօղլու մէրքէզլէրինէ Թէպլիղ օլունմուշ տըր։

—Օսմանլը Պանգասը մէճլիսը իտարէ ազաասընտան, վէ Բարիզտէ Բէժի չիրքէթի մէճլիսը իտարէ րէիսի Պարօն աը Նէօֆլիզ տիւն Շարգ սիւրաաթ գաթարը իլէ չէհրիմիզէ աղիմէթ էյլէմիշ տիր։

Պանգը մէզքիւր տիրէքթօրը Մ. Տըֆէս, վէ միւավինի աթուֆ. Պանֆիրի պէյ էֆ. հազրէթլէրի վէ տիրէքթօրը սապըգը Մ. Կասթօն Օպուանօ վէ Բէժի միւտիրը ումումիսի Մ. Բօմպէր՝ կէօնտէրի իւչիւն Սիրքէճի ըսթասիոնընա կիթմիշլէր տիր։

—Տիւյունը Ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսինտէ Ինկիլիզ վէ Հօլանտալը տաինլէր վէքիլի Մ. Պլօզ՝ Պէլճիգալը տաինլէր վէքալէթինէ տախի Թային գըլընմըշ տըր։

—Ամէրիգա սէֆիրի Մ. Լէյշման էվվէլքի կիւն Խարիճիյէ նազըրը տէվլ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Օխրի վէ ճիվար քեօյլէրի Խըրիսթիյան էհալիսի՝ էշգըյալըգտան քիւլլիյէն վազ կէչէրէք, էվվէլճէ Պուլկար էշգըյաասը Թարաֆընտան քէնտիլէրինէ վէրիլմիշ օլան Թիւֆէնկլէրի մահալլի միւֆրէզէ գաիթինէ Թէսլիմ էյլէմիշլէր տիր։

—Շայան պույուրուլան միւսաատէի Սէնիյէ իւզէրինէ Օխրի գազասը միւհթաճ չիֆթճիլէր իւչիւն Թօխումլըգ վէ չիֆթ հայվանաթը իլէ ալէաթ վէ էտէվաթը զըրաիյէնին սաթըն ալընմասը իւչիւն էհալիյէ րինէ քեֆալէթ իլէ 2000 լիրա Զըրաաթ Պանգասընտան վէրիլմէքլէ, Քէսրիյէ վէ ճիվար գուրա միւհթաճինին իւչիւն տա իւչ պին լիրա վէրիլմէսի մուգարրէր պուլունմըշ, վէ պու վէսիլէ իլէ տէ Զաթը Հազրէթը Բատիշահի իւչիւն տուալար օլունմըշ տըր։

—Ռուսումաթ Էմանէթի Ուն-Գափանը ճիհէթի մուհաֆազա մէմուրլարընտան Մէհմէտ էֆ.նին հագգընտա էրէք ազլ իտիլտիկի՝ Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն իյիաիվմէսի իւզէրինէ, մէմուրը մուամէլէյհին քէմաֆի իսթաղտամ մէմուրիյէթինտէ իսթիխտամը խուսուսընտա իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր։

—Պիրմանիատա Րանկուն չէհրինտէ ախիրէն Թօբլանըլան 4 միլիօն ղըրուշ Համիտիյէ Հիճազ չըմէնտէֆէրի իանէսի՝ Պօմպայ Օսմանլը չէհպէնտէրլիկինէ Թէսլիմ իտիլմիշ տիր։ Պունտան էվվէլ 5 միլեօն ղշ. տախի կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Արմսթրօնկ ֆապրիգասը Թարաֆընտան եարըլմըշ իքի գըթաա ճէպէլ չարուգ աթէշլի Թօփըն իճրաի Թէճրիւպէլէրի մուգարրէր օլմասըյլա Թօփխանէի Ամիրէճէ մէմուր իտիլէճէք հէյէթը գապըլթան միւմաճէհէսինտէ լազըմ կէլէն Թէճրիւպէլէրին իճրասը իւչիւն մէզքիւր իքի գըթաա Թօփ պիր գաչ կիւնէ գատար Զանագ Գալէյէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Անսալտօ ֆապրիգասը միւհէնտիսլէրիյլէ իշճիլէրի Թարաֆընտան Թէրսանէի Ամիրէտէ սօն սիսթէմ Թահվիլ իտիլմէքտէ օլան հարպ սէֆինէսինին ճէպխանէլիքլէրի՝ Գրուբ ֆապրիգասընտա Թէրթիպ գըլընան բլանլարա կէօրէ ինշա գըլընաճաղընտան, մէզքիւր ֆապրիգա Թարաֆընտան Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմիշ օլան բլանլար՝ նազարը Թէտգիգտէն կէչիրիլէճէք վէ եագընտա պու բլանլարա կէօրէ մէզքիւր ճէպխանէլիքլէրին ինշասընա պաշլանաճագ տըր։

—Թէրսանէի Ամիրէտէ չէլիք սանտալ վէ չիֆթէ ուսգուրըլը օլմաղ իւզրէ, էնիրտէն ինշա գըլընմագտա օլան «Շահինը Տէրիա» Թօրբիտօ քէչէրը Հիւմայունը՝ եագընտա հավուզտան չըգարըլարագ, մաքինա վէ գազանլարընըն Թէճրիւպէսի իճրա գըլընաճագ տըր։

—Համիտիյէ Հիճազ չըմէնտէֆէրի Հայֆա չիւպէսինին պիր ան էվվէլ ինչաաթընըն իքմալընա լիւզում օլտուղընտան, պիրի Հայֆատան Տէրա էլ Մէճաա, վէ տիկէրի օրատան խաթթը քէպիր իլէ նօգթաի իլթիսագա գատար օլմաղ իւզրէ իքի միւսթագիլ գըսմա Թէֆրիգ, վէ հէր գըսմա այրը այրը պաշ միւհէնտիս Թայինի լազըմ կէլէճէքլի, վէ չիւպէլէրին Թէրթիպաթը իլէ Թագսիմաթըն իճրասը իւչիւն խաթթը քէպիր նազըրը տէվլ. Բէզադիմ, վէ Հայֆա ինշաաթ նազըրը սաաաթ. Համտի բաշալար հազարաթը՝ խաթթըն Թային օլունաճաղը պիր նօգթասընտա պաշ միւհէնտիսլէր իլէ պիրլէշէրէք, Թաթպիգաթ վէ Թէրթիպաթա պաշլանըլմասը՝ գօմիսիոնը ալիտէն իշար օլունմուշտըր։

—Ֆըրաթ նէհրի իւզէրինէ եապըլաճագ օլան քէօբրիւնին եագընտա ամէլիյաթա պաշլայաճաղը կիպի, ֆապրիգա Թարաֆընտան քէօբրիւնին գուրուլմասը իւչիւն կէօնտէրիլէն միւհէնտիսին Պիրէճիքտէ խարիթա վէ բլան եաբարըը վէ խիթամընտա մէվգի ամէլիյաթա կէլէճէք, ինշաաթըն ազ զէման զարֆընտա խիթամ պուլաճաղը մահալլինտէն իշար օլունմըշ տըր։

—Ահվալը սըհհիյէ միւնասէպէթիյլէ պիր մահալտէ Թէտապիրը ֆէննիյէ իթթիխազ իտիլտիկի զէման օ մահալտէն կէչիրիլէճէք բօսթալարըն գաթրանլը Թօրպալար տէրունինտէ օլմասը վէ պունընլա Թիւթսիւլէնմէնին քեաֆի իտուկի պէյնէլմիլէլ Վէնէտիք սըհհիյէ գօնֆէրանսը մուգարրէրաթընտան օլուպ, էվվէլճէ մուամէլէ իյֆա իտիլմէքտէ իտի։ Անճագ պու կիպի իրսալաթըն բօսթա բաքէթլէրինէ Թալիգ իտէն գըսմըլարընճա օ սուրէթը իրսալաթ պուլաշըգ օլանմահալլէրտէ խասթալըղըն մէնշէիյէթի իչիւն իթթիխազ օլունան Թէտապիրը սըհհիյէ իլէ միւթէնասիպ տէյիլ տիր։ Զիւնքի բօսթա բաքէթլէրի միւհթէվիյաթընըն նէվինէ պինաէն մէվատտը մէվճուտէսինին խասթալըգ Թօխումընը նագլ իտէճէկինտէն, հագգըյլա Թիւթսիւ ամէլիյաթը իճրա իտիլմէք իչիւն մէզքիւր բաքէթլէրին իրսալաթը տաիյէ միւխլու գաթրանլը Թօրպալարըյլա իքթիֆա խոլմէյիպ, աչլարագ Թիւթսիւ խոլմէսի սուրէթիյլէ նազարը ֆէննէն վէ սըհհաթէն մուհասսէնաթը մուճիպ օլաճաղընտան, օնա կէօրէ Թիւթսիւլէնմէսի լիւզումը՝ Սըհհիյէ նէզարէթինտէն լազըմ կէլէն մահալլէրէ իշար խոլմէսի իւզէրինէ, Մարաշ միւսթասնա օլմաղ իւզրէ Հալէպ վէ ճիվարընտան սաիր էէրլէրէ օլան բօսթա բաքէթլէրինին եալընըզ սէվգիյաթ մուամէլաթը մուվագգաթէն Թաթիլ իտիլմիշ տիր։ Մա մաֆիհ իշպու մահալլէրէ սաիր էէրլէրտէն կէօնտէրիլէճէք բօսթա բաքէթլէրի՝ էվվէլքի կիպի գապուլ իտիլէճէք տիր։

—«Սթամպուլ» կազէթասը միւտիրի Մ. Տէլպէօֆ վէ Մատամ Տէլպէօֆ՝ մախսուսիյէ Մ. Ռօպէրթ Էտտուարըն վէֆաթ իթտիկինի քէմալը Թէէսսիւֆլէ պիլտիրիյօրլար։ Ճէնազէ ալայը պու կիւն էօյլէտէն սօնրա աաֆի. սաաթ 4տէ իճրա օլընըպ, միւթէվէֆֆանըն նաշը Բանկալթըտաքի խանէսինտէն նագլ օլընաճագ տըր։

—Սաաթ. Պօնգօսագի բաշա հազրէթլէրի Մէսամէրինին «Էգտաաթէր» վաբօրըյլա տիւն Իսքէնտէրունտան Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։ Բէգտա մէզքիւր վաբօրըլա Ռատոս միւտաաիի ումումիի սապըգը Աչնան սաաթ. Տիրան էֆ. հազրէթլէրի Ռատոստան Սթամպօլա միւրուտ իթմիշտըր։

—Արտաշէ Թաթար Մէհմէտ նամընտա պիրի՝ էվվէլքի կէճէ Պալըգ բազար մէյլանէլէրինտէն պիրինտէ գաֆալը էրէյիճէ Թիւթիւսիւլէտէ զօնրա կէճէյի էնէր ձամի ավլուսընտա պիր ֆիւֆէնին իչինտէ կէչիրիպ սապահլայըն նաշը պուլունմըշ տըր։ Իճրա գըլընան մուայէնէտէ իչկիտէն չաթլատըղը անլաշըլմըշ տըր։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Խաան ժողով տիւնքի չարշէնպիհ կիւնիւ Գալաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա Բաթրիգ Օրմանեան Ա. Սրբ. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը Թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, Կրօն. Ժողովտան Մանկունի Գեր. Տ. Վահրամ՝ Սրբազան Արքեպիսկոպոս իլէ Բաթրիգ վէքիլի Ճէվահիրճեան Գեր. Տ. Գաբրիէլ Սրբազան, վէ Քաղ. Ժողովտան Խաչըրեան աթուֆ. Գրիգոր, Եուսուֆեան սաաթ. Տիգրան, վէ Տէր Ներսէսեան սաաթ. Տիգրան էֆ.լէր հազարաթը իլէ Ասասեան իզզ. Մկրտիչ էֆ. հազըր պուլունմըշլար տըր։ Քաղ. Ժողով ազաի քիրամընտան Նորատունկեան աթուֆ. Գաբրիէլ էֆ. հազրէթլէրի մէճլիսէ կէլէմէյէճէկինի Թահրիրէն Թէպլիղ իթմիշ իտի։

Տիւնքի Խաան Ժողով պէրվէճհը աթի միւզաքէրաթտա պուլընմըշ տըր.

1.—Մէճլիսին գարարը սապըգընա Թէվֆիգէն Նախագահ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ Առաջն. Վիճակաւոր Կրօն. Թէվֆիգէն Բաթրիգ վէքիլլէրի վէ Փոխ-Առաջնորդլար նասպ իթմէք իւզրէ աթիտէքի Վիճակլար իչիւն պիր գաչ րուհանիլէր պիթթարաֆլըգ մէճլիսէ Թէպլիղ իթմիշ, վէ մէճլիս տէ պունլա պէյանը մուաֆագաթ էյլէմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, Գաղտա վէ ճիվար Վիճակլար իչիւն Սանտալճեան Տ. Սահականնու Եպս.՝ Առաջն. Փոխանորդ Թային խոլմըշ օլաճըղընտան, Գօնեայա՝ Շահլամեան Տ. Վահրէճ վարդապետ, Գաստամոնիյէ՝ Գալազեան Տ. Գրիգորիս վարդապետ Բաթրիգ վէքիլի, վէ Բոլիս՝ Տ. Երուանդ վարդապետ, վէ Բալույա՝ Խաչեան Տ. Կորիւն վարդապետ Փոխ-Առաջնորդ նասպ ու Թային օլունմըշլարտըր։

2.—Տիւնքի Խաան Ժողով՝ Իզմիր մէճլիսը միլլիլէրինի Թէշքիլ իթմէք վէ Առաջնորդ ինթիխապընը իճրա էյլէմէք իւզրէ Երզնկա Առաջնորդը Յակոբեան Տ. Դանիէլ վարդապետի Իզմիրէ կէօնտէրմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

3.—Պրուսա Առաջնորդը վէ Ռումանիա Հոգեւոր Հովիւ Արշարունի Տ. Յովհաննէս Սրբազանըն պիր Թահրիրաթը նազարը տիգգաթա ալընըպ, րուհանի մուամէլէյհին Ռումանիայա Հոգեւոր Հովիւ նասպ օլունմասը խուսուսընտա կիւճլիւքլէր մէվճուտ օլտուղը՝ միւլահէզէ իտիլէրէք, անըն եէրինէ Թէքիրտաղ Առաջնորդը Ասլանեան Տ. Ներսէս Սրբազան՝ Ռումանիայա Հոգեւոր Հովիւ նասպ օլունմըշ տըր։

4.—Կիւմիւշեան միւթէվէֆֆա Յովհաննէս էֆ.նին Թէէսիս իթտիկի վագֆ մէսէլէսի տիւնքի Խաան ժողովտա միւթէվէֆֆաի մումաիլէյհին վէրէսէսի վէքիլլէրի հուզուրընտա նազարը տիգգաթա ալընարագ, վէ մումաիլէյհին վէքիլլէրին Թահրիրէն Թագտիմ իթտիքլէրի Թէքլիֆ՝ Թէտգիգ խոլընարագ, Խաան Ժողով Թարաֆընտան եասաէն Թէքլիֆը մէզքիւր չայանը գապուլ կէօրիւլմիշ վէ իյճապընըն Թաթպիգինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

5.—Սրբազան Նախագահ՝ Ռուսիա Էրմէնիլէրինտէն Աճէմեան Յովհաննէսին տիւնքի նիւսխէմիզտէ պազը մալիւմաթ վէրտիկիմիզ վասիյէթնամէսի տաիր հէյէթը մէճլիսէ Թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

Պունլարտան մաատա տիւնքի Խաան Ժողով՝ Ս. Էջմիածին վէ Ս. Երուսաղէմ Քիւրսիլէրինէ միւթէալլիգ րուհանի մէսէլէլէրէ տաիր մէշղուլ օլմուշ տըր։

— —

Ս. Էջմիածինտէն տիւն Բաթրիգխանէյէ վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆ նազարէն, կէչէնտէ կէօնտէրիլէն Թահրիրաթլար վէ սուրէթլէր Էջմիածինէ միւրուտ իթմիշ օլուպ, հոկտ. 4 վէ 13 Թարիխլի մէքթուպլարըն միւրուտունէ պէքլէնմէլի տիր։ Սեդրակեան Տ. Արիստակէս Սրբազանըն Սամսոնա աղիմէթ ու ավտէթի վագտալարը իլէ նէթայիճի հագգընտա մէզքիւր Թարիխլի մէքթուպլարտան աճլը մալիւմաթ օլունաճագ տըր։

— —

Պիլէճիքտէքի մէքթէպին ինչասը իչիւն Բաթրիգխանէ Թարաֆընտան վուգու պուլան միւրաճաաթ իւզէրինէ լազըմ կէլէն մուամէլէ իճրա վէ իքմալ օլունտըղընտան, պու քէրրէ մէքթէպը մէզքիւրըն ինչասը խուսուսընտա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսատըր պույրուլմըշ տըր։

— —

Վարագայ Խաչ եօրթուսը՝ Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսընըն Օծումընա միւսատիֆ 10ընճը սէնէի տէվրիյէսի օլմաղլա, Ս. Էջմիածին Միաբանութիւնը հէյէթի վէ պու սըրատա Էջմիածինտէ պուլունան Առաջնորդլար՝ եէվմը մէզքիւրտէ Սրբազան Կաթողիկոսըն նէզտինէ կիտէրէք էլինի պուս իթմիշլէր վէ պէյանը Թէպրիքեաթ էյլէմիշլէր տիր։ Սրբազան Կաթողիկոս՝ պիր գաչ սէօզ սէօյլէյէրէք՝ քեաֆֆէսինէ տէ տուալար օգումուշտուր։

— —

Կիլիկիա Սրբազան Կաթողիկոս՝ պիր գաչ հաֆթաատան պէրու Մէրսինտէ պուլունարագ, Վիճակ իշլէրիյլէ մէշղուլ օլմագտա, վէ գարիպ սէօյլէյէրէք՝ ճէօմարթը սուրէթը րուհանիյէտէ Թէսլիյէ իթմէքտէ տիր։

— —

Թէլեան իզզ. Բարթող էֆ. էվվէլքի սալը կիւնի Պէյրութա՝ միւվասալէթ իթմիշ օլմաղլա, պու կիւն Եաֆատա պուլունապիլէճէքտիր։

— —

Նշաստաճեան Եագուպ էֆ.նին պիրատէրի օլուպ, Գահիրէտէքի ճէվահիրճիլիք չիւպէսինի իտարէ իթմէքտէ օլան վէ պունտան ագաէմ ֆամիլեասը իլէ պէրապէր Տէրսաատէթէ կէլէն Նշաստաճեան Արտաշէս էֆ. պիր վագթ Սթամպօլտա գալտըգտան սօնրա ճէվհէսիյլէ պէրապէր Ռուս բօսթա վաբօրըյլա Մըսըրա աղիմէթ իթմիշ տիր։ Մէզմութիւ կէօրէ, Տիկին Նշաստաճեան՝ վաբօրտա պիր էրքէք չօճուգ տիւնեայէ կէթիրմիշ վէ Թէսատիւֆէն վաբօրտա պուլընան Տօգ. Հէքիմեան էֆ.տէ լազըմ կէլէն միւսաաթէ իյֆա էյլէմիշ տիր։ Մումաիլէյհա գատըն իլէ էնիի տօղան չօճուգ քէմալը սըհհաթ ու աֆիյէթ իւզրէ Մըսըրա միւվասալէթ իթմիշլէր տիր։

— —

Վիէննա Մխիթարեան Միաբանութիւնը Տէրսաատէթ Մէճճաստր Գալէմքերեան հիւրմ. Հ. Գրիգորիս վարդապետէ Կ. Բաթրիգ ըւթբէ. Էմմանուէլեան էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան Միյրագոյնեալը պայէսի վէրիլմիշ տիր։

— —

Թէրզեան Թովմաս էֆ.նին քիւչիւք մախտումը՝ Պէյօղլու Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մէքթէպի Թալէպէսինտէն օլուպ հիւսնի հալ վէ զաքէթի Թագտիր օլընմըշ օլան Մ. Արման Թէրզեանըն՝ 16 եաշընտա օլտուղը հալտէ, միւպթէլա օլտուղը պէլին Թիֆօ խասթալըղընտան վէֆաթ իթտիկի մաէթթէէսսիւֆ իչիտիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 28 հոկտ.—Ռուսիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ Լամստորֆ՝ պու կիւն Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Տէլգասէ իլէ ուզուն պիր միւլագաթ իճրա իթմիշ վէ պատէհու րէիսը ճիւմհուր Մ. Լուպէյի զիյարէթ իտէրէք, Զարըն պիր նամէի մախսուսընը միւչարէլէյհէ Թէսլիմ էյլէմիշ տիր։

Պէրլին 28 հոկտ.— Իմպէրաթօր Կիյօմ՝ Գրուպըն զիքըը ճէմիլի իչիւն պիր հէյքէլ րէքզինէ գարար վէրմիշ տիր։

Ռոմա 28 հոկտ.—Մ. Ճիօլիթթի՝ Թէչէքքիւլաթընը հէնուզ իքմալ իթմէմիշ տիր։ Խարիճիյէ նազըրլըղը ինթիխապը՝ սէպէպը Թէէխխիւր օլմուշ տըր։

Բէչթէ 28 հոկտ.—Գօնթ Էթիէն տը Թիզա՝ Վիէննատան պուրայա միւվասէլէթ էյնէ, աէրպէօթի (լիպէրալ) Ֆըրգասընտան պիր գաչ անխպարըլա միւզաքէրէ իթմիշ վէ բրօկրամընը անլէրէ Թէսլիմ էյլէմիշ տիր։ Հէյէթը վիւքէլա արթըգ Թէչքիլ օլունմըշ ատտ օլունապիլիր։ Էչլէպը իհթիմալտէն օլունաը վէճհլէ, հէյէթը միւշարէլէյհա՝ կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ Բառլամէնթօյըն հուզուրընտա չըգաճագ տըր։ Էհէր մուխալիֆ ֆըրգա Թավրը ու մուամէլէսինտէ իսրար իտէճէք օլուր իսէ, Մէճլիսը մէպուսան պիզզարուրէ տաղըթըլաճագ տըր։

Լիվէրբուլ 28 հոկտ. — Նիւ-Եորգըն պուղտայ ֆիյաթլարը եիւքսէք տէվամ իտիյօրլար։ Լիվէրբուլտա բիաչա 6/4/75տէ գաբանմըշ տըր։

ՄԻՍՔԻՐԱԹ ԱԼԷՅՀԻՆՏԷ
ԲԱՐԻԶՏԷ ՆԷՆԻ ՊԻՐ ԳՕՆԿՐԷ

ՊԱԶԸ ՄԻՒԹԱԼԷԱԹ

Միւսքիրաթ իսթիմալինին արթմասընըն մուճիպ օլտըղը պէօյիւք պէօյիւք զարարլար, վէ պու զարարլարըն թէէսիրաթընը թախֆիֆ էյլէմէք մագսատըյլէ իթթիխազ գըլընան թէտպիրլէր հագգընտա՝ պու սիւթունլարտա միւխթէլիֆ ղէմանլարտա մալիւմաթ վասըլ իթտ գըլընմըշ տըր։

Աչ մըգտարտա էյի ճընս ալգօօլ իսթիմալի, (մէսէլա սօֆրատա եարըմ գատէհ չարապ վէ եախօտ եէմէքտէն սօնրա ուֆագ պիր գատէհ գօնեագ իչմէք) ֆայտալի՞ մի տըր, եօ՞գսա տէյիլ մի տըր։ Պու պապտէ էֆքեար թէխալիւֆ իտէպիլիր։ Աչ մըգտարտա ալգօօլըն ֆայտալը օլտըղընը պաղը սթաթիսթիգլէր իլէ իսպաթ գալգըշանլար պիլէ վար տըր։ Յագաթ՝ պէօյլէ չէյլէրտէ սթաթիսթիգլէրին մէվսուգիյէթի չիւպհէլի օլտըղը ճիհէթիլէ, պու խուսուսը իհթիյաթլա թէլագգը իթմէլի տիր։ Հէր հալտէ՝ մուհագգագ պիր ճիհէթ վար տըր քի՝ օ տա՝ չօգ մըգտարտա ալգօօլըն՝ մութլագա մուզիրր օլտըղը տըր։

Զաթէն մէաթէնիյէթ ալէմինին աչըգըղը մուհարէպէ տէ ազ մըգտարտա ալգօօլ իսթիմալինէ գարշը տէյիլ տիր, չօգ մըգտարտա ալգօօլ իսթիմալ իտիլմէսի ալէյհինտէ տիր։ Ֆրանսըզլարըն ալգօօլիզմ տէտիքլէրի միւտհիշ հալ — քի Թիւրքճէտէ տաիւլ-քիւուլ (ալգոլամոլութիւն) թէսմիյէ գըլընըյօր — ղէմանըմըզըն մէտէնի հալաթընըն է՛ն չիրքին ճիհէթինի թէշքիլ իտիյօր։ Մատտի վէ մանէվի ֆէնալըգլարըն միւհիմմ պիր գըսմը օնտան իլէրի կէլիյօր։ Ինսան ճընսը օ սէպէպլէ չիւրիւտիւլիւ կիպի, ճինայէթլէր վէ սէֆալէթլէր տէ օ սէպէպլէ արթըյօր։ Ալգօօլիզմ՝ — պէլքի վէպա վէ գօլէրատան տահա միւտհիշ օլարագ — պիր ֆէլաքէթ թէշքիլ իյլէյօր։ Պունա գարշը նէ՞ եափըլմալը։

Պու «նէ՞ եափըլմալը» սիւալինին ճէվապը՝ միւխթէլիֆ թարաֆլարտան պաշգա պաշգա սուրէթտէ վէրիլմէքտէ տիր։

«Ճէրիտէի Շարգիյէ»նին գարիինը քիրամը՝ Եվրոպա վէ Ամէրիգատա պու ֆէնա ատէթէ գարշը իթթիխազ օլընան թէտպիրլէրէ տայիր իչպու սէնէտի մուհարրիրինին իմզասը ալթընտա միւթէատտիտ մէգալէլէր միւթալէա էյլէմիշլէրտիր։ Պազը ինսանիյէթփէրվէր զէվաթ վէ ճէմիյէթլէր՝ սէրխօշլար միյանընտա միսիօնարլար վաղըֆէսըյլա «քարօզութիւն» իտիյօրլար, վէ «գազանտըգլարը» «ճան»լարա՝ միւտտէթը հայաթլարընտա աղըզլարընա պիր տահա միւսքիրաթ գօյմայաճագլարընա տայիր եէմին իթտիրիյօրլար։ Տիկէր պաղը զաթլար իսէ՝ պու թէտպիրի իսթիհզա իլէ թէլագգը իտիյօրլար։ «Սէրխօշ եէմին թութա՞ր մը. պիր գաչ կիւն սիզի ալտաթմագ իչին պէլքի իչմէյէճէք տիր. Յագաթ սօնրա եինէ կիզլիտէն իչէճէքլէրինէ հիչ չիւպհէ իթմէյինիզ» տէյօրլար։ Պունլարըն ուսուլի՝ միւսքիրաթ իչմէյի տէ՛յիլ, միւսքիրաթ իսթիմալինին իֆրաթա վարտըղըմասընը մէն իյլէմէք տիր։ Պինաէն ալէյհ՝ մէյխանէլէրին ուգուն միւտտէթ աչըգ գալմամասը, վէ պիր տահա թէհամմիւլինտէն ֆազլա իչկի վէրիլմէմէսի իչին գանուննամէլէր թանզիմ ու թաստիգ էյլէտիքլէրի միւշահէտէ օլընմագտա տըր։ Նիհայէթ՝ միւսքիրաթըն նէվինին ըսլահը իչին պիլէ թէտպիրլէրէ միւրաճաաթ օլընըյօր։ Չիւնքի՝ ֆէնա ճընս ալգօօլըն մազարրաթը խալիս իւզիւմտէն վէ տիկէր պաղը մէյվէլէրտէն չըգարըլան ալգօօլտան գաթ գաթ ֆազլա օլտըղընը ֆէննը թըպպ թէմամէյլա իսպաթ էյլէմիշտիր։

Ղայրէթին չու թէֆէրրուաթը՝ ալգօօլիզմէ գարշը աչըլան մուհարէպէտէ թանզիմ գըլընան պլանլարըն անճագ պիր գըսմընը կէօսթէրիյօր։

Ահալի քիմիէրին չալըշմասը պու իչտէ ճիտտի սէմէրէլէր հասըլ իտէպիլիր։ Բուհրանլարը՞ն մը. գալպըլարը՞ն մը. սէրխօշլարը չիտտէթլի ճէզալարա չարբմագ սուրէթիյլէ մահքէմէլէրի՞ն մի։ «Ճէրիտէ»տէ արխէն իյզահ իտիլտիկի իւզրէ՝ Ամէրիգատա պիր թագըմըն վիւճուտէ կէթիրտիկի թէշքիլաթ միսիլլու թէտպիրաթ հասըլ էյլէմէք սուրէթիյլէ աթըլպալը մը, քի՞ մին։

Աասմիլար վար տըր քի՝ օրտուլարտա կէչիրիլէն պէքարըլըգ հայաթընըն ալգօօլիզմէ էն միւսաիտ օլտուղընը պէյան իտէրէք, օրտու րուէսասընըն աքէրի պու հալէ գարշը մուհաֆազա էյլէմէլէրի լիւզումընը իրատէ իտիյօրլար։ Վէ՝ աասմիլար տա վար տըր քի՝ ֆապրիգաթօրլարըն, չիֆթլիքճաթ սահիպլէրինին վէ էմսալինին քէնտի իսթիխտամ էյլէտիքլէրի ամէլէլէրին ալգօօլիզմէ մէյլ էյլէմէլէրինէ գարշը թէտապիրը չէտիտէ իթթիխազ էյլէմէլէրինին էլզէմիյէթը գաթիյէ կէօսթէրիյօրլար։

Էլհասըլ՝ Ամէրիգանըն պաղը եէրլէրինտէ թէքմիլ մէմլէքէթլէր վէ էյալէթլէր իչինտէ մէյխանէ աչըլմասընըն վէ միւսքիրաթ սաթըլմասընըն մէն օլունտըղընը միւշահէտէ էյլէյօրըզ։ Վէ Մատամ Նէյշըն նամընտա պիր գատընըն տա կէօրտիւք քի՝ ալգօօլիզմ ալէյհինտէ ճիտտէն ճէնկլէշմէնին եէկեանէ չարէսինի՝ էլինէ պիր պալթա ալըպ հէր թէսատիւֆ իթտիկի եէրտէ մէյխանէլէրի եըգմագ ուսուլինի ատտ իթմիշ։ Վէ՝ պու ուսուլին թաթպիգի սէպէպիյլէ տիւչար օլտուղը մահքիւմիյէթլէրտէն տէ գօրգմայըպ, պիր խայլի զէման՝ թէչէպպիւսաթընտա տէվամ էյլէտի։ Հաթթա պաշընա գատընլարտան վէ էրքէքլէրտէն միւրէքքէպ օլարագ, պիր խայլի ավէնէ թօփլամագա տա մուվաֆֆագ օլտու։

* *

Նասըլ քի կէօրիւնիւյօր, ալգօօլիզմ ալէյհինտէ ճէնկլէշէնլէր չօգ տըր։ Էկէր պիր գուսուրլարը վարսա, օ տա՝ էհ.քտիկլէրինտէն միւթէֆէրրիգ պիր հալտէ պուլունմալարը, վէ հէքտիկլէրինին թէշէպպիւսաթընը հիչ սօրմագսըզըն վէ արտամագսըզըն չալըշմալարը տըր։

Ջէմանըմըզտա «մուհարէպէ» տէնիլէն չէյ՝ եալընըզ աքէրին չօգլուղընտա օլմայըպ, պիր օրտունըն միւխթէլիֆ գըսըմլարընըն հարաքէթընը իքմալ իտէրէք ճէնկլէշմէլէրինէ վապէսթէ իտէ, ֆէնա տըլէգտէլարտա, սարի խասթալըգլարա վէ էմսալինէ գարշը աչըլան մանէվի մուհարէպէլէրտէ տէ այնի հալէ լիւզում կէօրիւլիւյօր։ Չօգ եօրուլմագ պիհուտէ պիր չէյ տիր։ Պազմալը տըր քի՝ ինթիզամ սայէսինտէ՝ ազ եօրկունլըգլա պէօյիւք պիր իչ հուսուլէ կէթիրիլսին։

Ֆրանսատա վէրէմ խասթալըղընըն թէամմիւմինէ գարշը թէտպիրլէր իթթիխազ իտէն միւխթէլիֆ ճէմիյէթլէր՝ կէչէնտէ պու միւհիմմ մասալէի նազարը տիգգաթա ալտըգլարընտան, պիր գօնֆէրանս ագտ իտէրէք, մէսայիի վագըլարընը պիրլէշտիրմէք իւզրէ արալարընտա պիր իթթիֆագ վիւճուտէ կէթիրմիշլէր իտի։

Պու իթթիֆագ սայէսինտէ օնլարըն ղայրէթլէրինին էհէմմիյէթլիքճէ գաթ գաթ զիյատէ սէմէրէտար օլաճաղը պէյան օլունուր. Չիւնքի պատէմա հէր պիրինին մէսայիսի այրը գալըրլարսա, հէքտիկլէրինի իքմալ էյլէյէճէք տիր։

Իշթէ ալափը. հօկտ. 26տան 29ա գատար Բարիզտէ ինիգատ իտէճէք գօնկրէ տախի ալգօօլիզմ ալէյհինտէ չալըշան ճէմիյէթլէր արասընտա պիր իթթիֆագ վիւճուտէ կէթիրմէքլիկի եասը միւզաքէրաթ իճրա էյլէյէճէք տիր։

Բէսմը քիւչաաը Ֆրանսանըն էսպագ րէիսը ճիւմհուրը Մ. Գազիմիր Բէրիէ թարաֆընտան իտարէ իտիլէճէք օլան մէզքիւր գօնկրէ՝ պիր մէմլէքէթտէ աթայ, մլոլէնտ, գաֆալէր վէ իճրաաթ իւզէրինէ թէէսսիւս իտէն ալգօօլ մուհարէպէլէրինին ճէմիյէթլէրինին միւմէսսիլլէրինտէն մուրէքքէպ օլաճաղը տըր։ Մէշհուր նազըր Մ. Շօմիյէնին հիւքիւմէթ նամընա հազըր պուլունաճաղը՝ պու թէշէպպիւսէ վէրիլէն էհէմմիյէթի իսպաթ էյլէմէքտէ տիր։

1872 սէնէսինտէ թէէսիս իտիլմիշ, վէ 1880 սէնէսինտէ միւէսսէսաթը նաֆիատան (էնութիլիւթէ տ'իւթիլիթէ պիւպլիք) օլմագ իւզրէ, թանըլմըշ օլան Ֆրանսըզ Լիկ Նասիօնալ Գօնթր լ'Ալգօօլիզմ ճէմիյէթի՝ պու հէյէթը ճէմաաթինին մէրքէզի օլմագ, վէ տիկէր ճէմիյէթլէրի քէնտի թէխթի պիրլէշտիրմէք իւզրէ նիսպէթսիզ թէէսիսի իթմիշլէրտէն տիր։ 0 հալտէ եէնի հէյէթէ տախիլ օլաճագ ուսում ճէմիյէթլէր՝ թարաֆը հիւքիւմէթտէն մուսատտագ պիր սըֆաթ գազանաճագլար տըր։

Գօնկրէ էվվէլա ալգօօլիզմին մուճիպ օլտուղը մազարրաթըն պիր բըրօկրամընը թանզիմ իտէճէք, վէ միւթէագըպէն չիմտիյէ գատար իթթիխազ օլունան թէտպիրլէրի տէ նազարը թէտգիգտէն կէչիրէրէք, հէր պիրինին տէրէճէի թէէսիրինի թային իթմէքլիկէ չալըշաճագ տըր։

Պատէհու էհալի միյանընտա ալգօօլիզմին զարարլարը հագգընտագի վուգուֆ ու գանաաթը արթըրմագ թէտպիրլէրի միւզաքէրէ իտիլէրէք, պու պապտէ կազէթալարըն նէշրիյաթընտան իսթիֆատէ իթմէք, նութուգլար վէ վազլար իրատ իթտիրմէք, սօգագլարտա իլաննամէլէր եափըշտըրմագ չարէլէրի արանըլաճագ կիպի, մէմլէքէթ տախիլինտէ միւսքիրաթ սաթըլմայան գահվէխանէլէրին մըգտարընը արթըրմագ, վէ սէրխօշլարըն թէտավիսի իչին խասթախանէլէր վիւճուտէ կէթիրմէք, վէ մէյխանէլէրին մըգտարընը էքսիլթմէք չալըշմագ, վէ ալգօօլ իմալի մէսէլէքինտէ մազարրաթը արթըրմագ սէպէպ օլան հալլէրին մէնինէ օղրաշմագ գաղիյէլէրի տախի թանզիմ թէզէքքիւրէ ալընաճագ տըր։

Պու միւզաքէրէլէրտէն միւֆիտ նէթիճէլէր հուսուլէ կէլէճէկինէ հիչ չիւպհէ իտիլմէզ։

Թէշէպպիւսաթը մէզքիւրէտէն պիզճէ իսթիֆատէ իտիլէճէք պիր ճիհէթ վարսա՝ օ տա պու կիպի խալըը իւչէրտէ միւխթէլիֆ մէսայիի պիրլէշտիրէրէք, օ սայէտէ ֆայտալը արթըրմագ ուսուլինին՝ միյանըմըզտա թէգլիտի լիւզումը տըր։

Էվրօպալըլարըն վէրէմ վէ ալգօօլիզմէ գարշը ճէնկլէշմէք գաղիյէսինէ վարընճայա գատար թաթպիգ էյլէտիքլէրի պու ուսուլ՝ պիզտէ հէնուզ մէքթէպլէրիմիզ, քիլիսէլէրիմիզ, վէ թէէսիսաթը խայրիյէմիզ հագգընտա պիլէ թաթպիգ օլունմամըշ տըր։

Տէրսաատէթտէքի Ազգատաղաշնամըլարըն պու եօլտա պիր թէշէպպիւսլէրի պիրլէշտիրիլմէսի հագգընտա տէօրթ սէնէ գատար էվվէլ, պու կազէթա վասըթասըյլա պիր թէքլիֆ սէրտ իթմիշ. Նասըլսա՝ նազարը տիգգաթա ալընմատը։ Զաթէն կէօսթէրիչ նէվինտէն օլմայըպ, ֆայտալը պիր չէյ պուլունմասը քիֆայէթ իտէր իտի քի՝ նազարը տիգգաթա ալընմասըն։ Մէքթէպլէրիմիզին տէ՝ ասարինէ նիսպէթլէ, խըտմէթլէրի պէք մահտուտ գալըյօր։ Չիւնքի պիրլէշմէք ֆիքրի գապուլ օլունամամըշ տըր։ Տիկէր խուսուսլարտա տա՝ հալ քեզա։

Պու հալին նէթիճէսի չօգ եօրուլմագ, վէ մուգապիլինտէ ազ սէմէրէ տըր։ Հալ պու քի, նասըլ քի իչգան իթթիւ, ղէմանըմըզըն թէրագգիյաթը պունը րէտտ էյլէյօր։

Պու սարտա՝ ազ եօրուլարագ չօգ իչ կէօրմէլի տիր. պու տա՝ եալընըզ չալըշմագլա օլմազ։ Անճագ՝ գուվվէթլէրի պիրլէշտիրմէք վէ ուսուլ տաիրէսինտէ, (եանի մէթօտիք պիր սուրէթտէ) չալըշմագ սայէսինտէ օլապիլիր։ Գ. Ս.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Պէրլինտէն վարիտ օլան պիր թէլկրաֆա նազարան, Ալէմանիա խարիճիյէ նէզարէթի՝ Մինթէհաի Շարգ հագգընտա թէէմմիւլաթ պախշա հավատիսլէր անըզ իթմիշ տիր։ Բուսիա վէ Ճաբօնիա արասընտա մուհարէպէ գուհուր իթմէյէճէկինէ Պէրլին մէհաֆիլը տիբլօմաթիգիյէսինտէ գանաաթ հասըլ օլմուշ տըր։

Ֆրանսա Մէճլիսը մէպուսանընըն էվվէլքի կիւնքի իճթիմաընտա պիր միւնագաշա վէ արպէտա գուհուր իտէրէք, մէպուսանտան Լազի իլէ Շարիէ՝ տուէլլօ իչին չահիտլէրինի եէքտիկլէրինէ իրսալ իթմիշլէր, լաքին պունլար օրթատա տուէլլօ իթմէյէ սէպէպ օլմատըղընը պէյան էյլէմիշլէր տիր։

Բուսիատա Քիէվ տէմիրեօլ խաթթը իւզէրինտէ պիր գազա վուգու պուլուպ, 57 քիչի եարալանտըղը՝ Բէթէրսպուրկտան պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլիյօր։

Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, գօնթ Թիզա պիր թէլէկրաֆնամէ նէչր իթմիշ վէ քէնտի աքէրի լայիհասընը՝ պաղը ճիւզի թէպէտտիւլաթտան մաատա լիպէրալ ֆըրգասընըն լայիհասընը թըպգըսը օլտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ գօնթ Թիզանըն մէմուլինէ, հիւքիւմէթին եէնի լայիհասը՝ մէմալիքէ թէէսիրլէն վէրէճէք վէ պիւտժէ իլէ եէնի աքէրի գանունընըն գապուլ օլունմասընը թէսհիլ էյլէյէճէք տիր։ Մաճառիսթանըն եէնի րէիսը վիւքէլասը՝ խալքի մէզգալ իտէրէք, թէտապիրը սուլհպէրվէրանէ իլէ պու մագսատէ էրմէկէ չալըշաճաղընը, վէ լաքին էկէր մուխալիֆ ֆըրգա մէճպուր իտէր իսէ՝ թաթպիգի գապիլ օլան թէտպիրը գանունիյէյէ միւրաճաաթ իտէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Գօնթ Թիզա՝ պու նութգը էվվէլքի կիւն Վիէննատա իրատ իթմիշ, աքշամ Բէչթայա հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գալաթա պաշ չէհպէնտէրի սաաթ. Ազարեան Մանուկ էֆ. հազրէթլէրինէ ուլէա սընըֆը էվվէլ, Սէրայը Հիւմայուն հաթթապ անպարը քէսէսի վէ հաթթապ միւթէահհիտի Բաիֆ աղազատէ սաատ. Հիւսէյին պէյ էֆ.յէ ուլէա սընըֆը սանիսի, Ճէնովա պաշ չէհպէնտէրի իզզ. Բէսուլայըր էֆ.յէ միւթէմայիզ վէ Թահրիրաթը խարիճիյէ գալէմինէ թային պույրուլան իզզ. Ապտուլլահ Խալիս պէյէ սանիյէ րիւթպէլէրի թէվճիհ։

Մուսուլ վիլայէթինտէ Տէհօգ գազասը գայմագամլըղը՝ Սիրթ գազասը գայմագամը իզզ. Իպրահիմ Նէճմի էֆ.յէ, Հալէպ վիլայէթինտէ Սիրթ գազասը գայմագամլըղը՝ Միւթէսարրըֆլըգտան Սէլիմի Նաճիպ մուսայիլի Մուսթաֆա Յաթիթ էֆ.յէ,

Իզմիր սանճագը պիտայէթ մահքէմէսի րիյասէթի՝ Տիմէթօգա գազասը պիտայէթ մահքէմէսի րէիսի Օսման Բէմալ էֆ.յէ, գազաի մէզքիւր պիտայէթ մահքէմէսի րիյասէթի Մէքթէպը հուգուգը Շահանէ մէզունլարընտան Մէհմէթ Ալրիա էֆ.յէ, Սղերտ սանճագը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինի Էրզինճան սանճագը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինի ֆիքթիվ. Օսման Նուրի էֆ.յէ, Էրզինճան սանճագը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինլիկի՝ Մէքթէպը հուգուգը Շահանէ մէզունլարընտան Օսման Նիյազի էֆ.յէ թէվճիհ։

Տէպրէ սանճագը պիտայէթ մահքէմէսի ազալըղընա՝ միւլազըմին ալթընտան Մահմուտ Ճէլալէտտին, Պիլալ Բէճէպ, վէ Պէթրաքի վէ Սօրկի Խրիսի էֆ.լէր,

Թրիքքալա սանճագը պիտայէթ մահքէմէսի ազալըղընա՝ Աֆիֆ, Չէլէնք, Տիմիթրի, Գարամարգօվիճ Թէնգօ,

Քիլան գազասը պիտայէթ մահքէմէսի ազալըղընա Սիւլէյման վէ Խրիսթօ էֆ.լէր.

Բրաչօվա գազասը պիտայէթ մահքէմէսի ազալըղընա՝ Մէհմէտ վէ Նասրայտին Լազօ էֆ.լէր,

Վէլէթէրին գազասը պիտայէթ մահքէմէսի ազալըղընա՝ Մուհարրէմ վէ Գօսթի էֆ.լէր,

Եէնի Բազար գազասը պիտայէթ մահքէմէսի ազալըղընա՝ Ալի Նազըֆ վէ Թրիֆօն Պապավիչ էֆ.լէր,

Միթրօվիչա գազասը պիտայէթ մահքէմէսի ազալըղընա՝ Բէճէպ վէ Օֆիա Սալարթին էֆ.լէր թային պույրուլմուշ տըր։

ՌԷՍՄԻ

Ախթարօւ, Միտէէ վէ Ինէպօլի վէ ճիվարը էհալիսինին թէհվինը իհթիյաճլարը զըմնընտա Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսինտէ միւթէշէքքիլ իանէ գօմիսիօնընա վիրտուտ իտէն իանէլէրին մըգտարընը միւպէյյին էմանէթը միւշարէլէյհատան վարիտ օլան ճէտվէլ տիր։

Տախիրէի ճէլիլէի Սաատէթէթուգամա

‹ 208 ›

ՄԱՐՍԷԼ

ԽԱՒՕՍ

ՕԺԷՆ ԹԱՐՃԸ ԽՕՐԱԷԸ

Ռօշ Բէրիէր.—Պէն կէճէյի Մ. տը Գօլօրատօ իլէ պէրապէր թէաթրօտա իմրար իթտիմ. օյունըն խիթամընտան պիրազ էվվէլ լօճատան չըգտըմ։

Տօմինիգ.—Սիզտէն ինֆիքեաք իթմէսի իւզէրինէ պուրայա՞ մը կէլէճէք իտի։

Ռօշ Բէրիէր.—Պէն տէ պիլմէմ. քէնտիսինի արատըլար, թէհարրի իթտիրէն տամ իլէ գօնուշմագ իւզրէ պուրայա կէնտի, պիր տահա ավտէթ իթմէտի։

Տօմինիգ.—Կէլէն տամ քի՞մ իտի։

Ռօշ Բէրիէր.—Սօգագլարտա չաւնըն պունըն էմրինի իյֆա իտէն տամլարտան պիրի օլմալը. լօճայա թէաթրօնըն մէմուրլարընտան պիրի կէլտի։

Տօմինիգ.—Սօգագ խըրսըզլըգլարը, եօյլէ՞ մի։ Տէն տըգչըմ պուրայա իչէրի կէօմլէկի կէյինմիշ պիր չօճուգ կէլմիշ իտի. Մ. Գօլօրատօյա թէսլիմ օլունմագ պիր մէքթուպը համիլ օլտըղընը սէօյլէյօր իտի։ Մ. տը Գօլօրատօնըն Վարիէթէ թէաթրօսընտա 27 նօմէրօլը լօճատա պուլունտըղընը սէօյլէտիմ. Թէաթրօյա կէլէն տամ տա օ օ՞լմասըն։

Ռօշ Բէրիէր.—Պու տէաիքինիզ միւհթէմիլ տիր. րէճա իտէրիմ սէօյլէյինիզ, կէյտիկի կէօմլէք նէ՞ րէնքտէ իտի։

Տօմինիգ.—Պէյազ պիր կէօմլէք կէյինմիշ իտի. ֆագաթ իւզէրինտէ պիր չօգ լէքէլէր վէ բէք չօգ եէրինտէ տէ եըրթըգլար վար իտի։

Ռօշ Բէրիէր.—Էօյլէ իսէ պու տամ թէաթրօնըն պաչգօնտընտան կէօրտիւկիւմիզ պիր չօճուգա պէնզէյօր։ Բօլիս մէմուրլարը թէաթրօնըն էօնիւնտէ տարամասընը մէն իթմէք իսթէտիկլէրի ճիհէթիլէ, անլէրէ պիր թագըմ սէօզլէր սէօյլէյօրտը. քէնտիսինին Մ. տը Գօլօրատօյը թանըտըղը՝ հալինտէն անլաշըլմագտա իտի, Մ. տը Գօլօրատօ իսէ անը թանըմայօր իտի։

Տօմինիգ.—Էօյլէ իսէ թէաթրօյա կէլէն տամըն տա պու չօճուգըն օլտըղընա չիւպհէ գալմայօր. եինէ պիր տաղա՞գ. Նա՞սըլ օլուր տա պէն Մարսէլին նէրէտէ պուլունտըղընը պիր չօճուգա սէօյլէտիմ։

Մ. տը լա Ռօշ Բէրիէր՝ Տօմինիգին պու սէօզլէրինտէն հիչ պիր չէյ անլամատըղը ճիհէթիլէ,

—Մ. տը Գօլօրատօնըն պիր կիրտապը՞ մը տիւչիւրիւլմիւշ օլտուղը զանընընտա պուլունըյօրընըզ.—տէյու սիւալ իթտի։

Տօմինիգ ճէվապընտա՝ «—Պէօյլէ տամլարտան հէր չէյ մէմուլ տըր—» տէտիկի ճիհէթիլէ, Մ. տը լա Ռօշ Բէրիէր՝ մէճլիսի տահա զիյատէ թամտիտ իթմէկէ մէճպուր օլտու. ֆագաթ պիրազ սօնրա տէտի քի,

—Վագըա հէմ զարիֆ, հէմ տէ մուճիպը թէէսսիւֆ պիր հալ քեսպ իտիյօր։ Սաաթ 8ի չէյրէք կէչիյօր, պուրատան չըգըպ հարէքէթ իտէր իսէք Կարպնէլ քուլիճինա միւվասալէթ իթմէք իչին անճագ ղէմանըմըզ վար տըր։ Մ. տը Գօլօրատօ պէշ տագիգէյէ գատար տահա ավտէթ իթմէտիկի հալտէ վագթընտա օրատա պուլունամայաճագըզ. որթագ պու հէրիֆլէրին նէ տիյէճէքլէրինի ալլահ պիլիր։

Տօմինիգ.—Էվվէթ, Պլամէր իլէ չահիտլէրի Մարսէլին գորգաղուղընը իտտիա իտէճէքլէր տիր։

Ռօշ Բէրիէր.—Օնա տա իհթիմալ վէրիրիմ. գորգագ տամլար ալէլէքսէր խասըմլարընը գորգաղլըգ իլէ իթթիհամ իտէրլէր։

Տօմինիգ.—Խայր, տօսթըմ, անլէրին պէօյլէ սէօյլէմէլէրինէ միւսաատէ իթմէմ. Պէօյլէ պիր չէյ տէտիքլէրի հալտէ, պէնիմլէ տուէլլօ իթմէլէրի մէճպուր օլուր։ Մարսէլին ավտէթ իթմէմէսի՝ եա քէնտի գուվվէթի ֆէվգինտէ պիր մանիի իւզէրինէ, վէ եախօտ պիր գազա նէթիճէսի օլապիլիր. սօնրա քէնտիսինի արայաճաղըմ, պուլամազսամ իսէ քէնտիսինի պուլմագ խուսուսընը իւզէրիմէ ալըրըմ։

Ռօշ Բէրիէր.—Հագգընըզ վար տըր. զան իտէրսէմ արթըգ պուրատա պէքլէմէք ֆայտասըզ տըր. խասըմլարըմըզը օրատա պէքլէտմէք տօղրու տէյիլ։ Հէմէն չըգըպ հարէքէթ իթմէլիյիզ։

Տօմինիգ.—Սիզ տէ պէրապէր կէլէճէքսինիզ, եօյլէ՞ մի։

Ռօշ Բէրիէր.—Պէնիմ պէրապէր պուլունմագլըղըմ տահա մունասիպ տիր։

Մատմազէլ Տօմինիգ իլէ պէրապէր կիթմէք իսթէմէսինին սէպէպի՝ պիր գազա վուգուա կէլիրսէ, Մարսէլին քէնտի եանընտա պուլունմասը վէ Բիթիգ օլան Գօնտասըյլէ գօրգմասընտան իտի։ Տօմինիգ արապանըն գաբուսընը աչըպ, տօսթընը ավէթ իթտի վէ սէյիրի իւչ չէյրէք սիւրտիւ։ Վինսան օրմանընա կիթմէք իւզրէ արապաճըյա էմր վէրտի։

Խըտմէթքեարլարընտան պիրինէ տէ՝

—Էկէր Մ. տը Գօլօրատօ կէլիր իսէ՝ պիզիմ մուգարրէր օլան մահալլէ կիթտիկիմիզի սէօյլէ.—տէտի։

Արապա հէմէն եօլա չըգտը. քէմալը սիւրաթլէ Բարիզին սօգագլարընտան կէչմէկէ պաշլատը։ Պու սիւրաթ էօյլէ պիր տէրէճէտէ իտի քի, տահա զիյատէ սիւրաթլէ կիթմէք գապիլ օլամայաճագ իտի։

Եօլտա Մարսէլին չահիտլէրի Տօմինիգ իլէ Մ. տը լա Ռօշ Բէրիէր՝ հիչ պիր չէյ սէօյլէմէտիլէր. Տօմինիգ օ տէրէճէ հիտտէթ իտիյօր իտի քի, տօսթունըն ավտէթ իթմէմէսինէ սէպէպ օլանլարա գարշը պիլէ գէզապընը իզհար իտէր իտի։

Մ. տը լա Ռօշ Բէրիէրէ կէլինճէ, Մարսէլին ղայրը գապիլ թէֆսիր պիր սուրէթտէ ավտէթ իթմէմէսինին սէպէպինի տիւչիւնիւյօր, վէ Մարսէլին չահիտ օլմագ իւզրէ տաւէթ օլունտըղընա փիշման օլարագ, Մարսէլ չահիտ օլմագ մուվաֆագաթ իթտիկինէ աճէլէ իլէ հազըր պուլունմագ իսթէտիկի իչին տէօնմէլի իտի։

Ախշամըն սիւքիւթը սայէսինտէ սէսլէր ուզագտան իշիտիլիյօր իտի. Պլամէր, Հալպորն վէ Էրնէսթ տը Կօնտօ՝ քէմալը վագարլա պէքլէյօրլարտը։

(Մապատը վար)

...մր վէ միւսթախտէմինի 5035, Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի էրկեանը մէմուրինի վէ միւսթախտէմինի 5000, Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի մէքթուպճըսը աթուֆ. Ալի ... պէյ էֆ. հազրէթլէրի 120, ...րաի Տէվլէթ ազաի քիրամընտան աթուֆ. Էքրէմ պէյ էֆ. հազրէթլէրի 150, Տէրսաատէթ Իրան սէֆիրի քէպիրի իրֆա ... տէվլէ ճէնապը Էրէֆ բրէնս Րիզա Խան հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ միւթէշէքքիլ գօմիսիօնճա թօփլաղըլը Թէրճէման Մէհմէտ Ալի էֆ. թէսլիմ օլունան մէպալիղին ...տարը. Հաճի Հիւսէյին ադա վասըթասըյլա Թէնպէքիճի էսնաֆը 900, Դասըմ ադա վասըթասըյլա ...յճը էսնաֆը 500, Մէհմէտ Պաղըր ադա վասըթասըյլա ճամէճի էսնաֆը 340, Մէհմէտ ադա վասըթասըյլա ...յմաճը էսնաֆը 395, Ֆէրուխ ադա վասըթասըյլա գասսապ վէ աշճը էսնաֆը 240, Պօրսա գօմիսէրլիկինտէն 2250 ղշ. Եէքիւն 14930 ղշ. քի էվվէլճէ իլան օլընանլարլա պէրապէր ճէման եէքիւն 552883¼ ղշ.

ԱՀՔԵԱՄԸ ԳԱՆՈՒՆԻՅԷ

Հէյէթը իթհամիյէյէ արզ վէզաիֆէ ...իր օլունպ Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէզաիյէ գանունընըն 200նճի վէ Թէշքիլը Մէհաքիմ գանունընըն 31ինճի մատտէլէրի մօգամընտա գաիմ օլմագ իւզրէ պիթթանզիմ Շուրայի Տէվլէթ վէ Մէճլիսը Մախսուսը Վիւքէլա գարարըյլա լէտէլ իսթիզան մէրիյէթը աէրէմընա 20 րէճէպ սէնէ 1321 վէ 29 (սէպթ.) սէնէ 1319 թարիխինտէ ...Սէնիյէի ճէնապը Խիլաֆէթբէնահի չէրէֆտաըր օլան իրատէ մատտէի գանունիյէ տըր.

Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէզաիյէ գանունընըն 200ինճի մատտէի մուատտէլէսի.

«Իսթինաֆ միւտտաի ումումիսինին թագրիրինի գըրաաթլա նէթայիճը միւտտաասը հագգընտա պիր գարար վէրմէք իչիւն վիլայէթ իսթինաֆ մահքէմէսինին հուգուգ տաիրէսի հէյէթինտէն իսթինաֆ ըճիւր էվվէլինին թէնսիպիյլէ իւչ զաթ ալբողա թէշքիլ օլունաճագ հէյէթը մախսուսէի իթհամիյէ իսթիզա իթտիքճէ միւտտաի ումումինին թալէպի վէ խախսօ հէյէթը մէզքիւրէյէ րիյասէթ իտէճէք էն գըտէմլի զաթըն տավէթի իւզէրինէ իճթիմա իտէճէք, վէ իսթինաֆ մահքէմէսի պիր տաիրէյէ մաքսուս օլան վիլայէթտա հէյէթը մախսուսէի իթհամիյէ մէրքէզը վիլայէթ պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի ազասընտան միւրէքքէպ օլաճագ տըր. հէյէթը իթհամիյէթէ պուլունան ազա՝ իթհամ իթթիրքէլէրի չալըշըն մահքէմէտէ հիւքմ մուհաքէմէսինտէ ըրէյ վէրմէյէճէքլէր տիր. վէրիլէճէք իսէ՝ մահքէմէնին հիւքմի քէէննիլէճէքքիւն սատտ օլունըր.»

, Թէշքիլը Մէհաքիմ գանունընըն 31ինճի մատտէի մուատտէլէսի.

«Իսթինաֆ մահքէմէսի իճապը թագտիրինտէ հուգուգ վէ ճէզա ...յլա իքի տաիրէյէ թագսիմ օլունարագ, հուգուգ տաիրէսի՝ մէվատտը հուգուգիյէյէ միւթէալլիգ տավալարը րուիյէթ իթմէքլէ պէրապէր Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէզաիյէ գանունընըն 200նճի մատտէի մուատտէլէսինտէ կէօսթէրիլտիկի իւզրէ, հէյէթը իթհամիյէ վազիֆէսինի իֆա, վէ ճէզա տաիրէսի տախի՝ մէվատտը ճէզաիյէյէ միւթէալլիգ տավալարը րուիյէթ իտէր. իսթինաֆ մահքէմէսի պիր տաիրէյէ մագսուս օլան վիլայէթտա հէյէթը իթհամիյէ վազիֆէսի՝ մէրքէզը վիլայէթ պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսինէ թէվտի օլունըր.»

ՍԸՀՀԻՅԷ

Մէճլիսը Պէյկիրը Սըհհիյէտէն թէպլիղ օլունմըշ տըր.

Այտըն տախիլ վէ Իսքէնտէրունտան խարիճ օլարագ մէզքիւր իքի լիմանտա արասընտաքի սէվահիլ միւվարէտաթընա գօրըլը գօնուլան գարանթինանըն լաղվը իլէ էլէյէմ թէհաֆֆուզխանէլէրտէ գարանթինա պէքլէյէն սէֆինէլէր իլէ եօլճու պուլունան կէմիլէրին՝ գարարը վագըտան իսթիֆատէ իթմէլէրի՝ Մէճլիսը Պէյկիրը Սըհհիյէ թարաֆընտան իթթիխազ օլունան գարարլար ճիւմլէսինտէն օլտուղը պիլտիրիլիր.

Միւֆէթթիշ
ՏՕԳԹՕՐ ՋԻԹԷՐԷՐ

27 Նոյմ. 1903

—Եաֆատան իչար օլընտըղընտա կէօրէ, ալաֆր. Նոյմ. 25 վէ 26տա Պէթլէհէմտէ ռէնվալը սըհհիյէ պէր քէմալ պուլընմըշտըր.

—Այնթապտա (Հալէպ) Նոյմ. 13 վէ 14տէ խասթալըգտան էսէր կէօրիւլմէմիշտիր.

—Աատնա վիլայէթի՝ սահիլինէ կէլէճէք պուլաշըգ գայըգլարըն գապուլ օլընմալըպ րէսմլէրի իչիւն սէվահիլտէ թէրասսուտաթը լազըմէնին իճրասը՝ տաիրէյի ախտէսի թարաֆընտան լազըմ կէլէնլէրէ էմր օլունմըշ տըր.

—Տիյարպէքիր վիլայէթինին սըհհէթը ումումիյէսինի թէֆթիշ իթմէք իւզրէ Հալէպտէ պուլընան սըհհիյէ թապիպլէրինտէն պիրի վիլայէթը միւշարէլէյհայա կէօնտէրիլմիշ տիր.

—Սէր գիմաքէրը հազրէթը Բատրիշանի սաատ. Պօնկովաքի բալա հազրէթլէրի Իզմիրէ միւվասէլէթլէ, շէհրը մէզքիւրըն լազըմ կէլէն էէրլէրինի նազարը թէֆթիշտէն կէչիրըէճէք, Թիւթսիյէ տըգգաթ իսիլմէսի հագգընտա թէնպիհաթը լազըմէ իճրա իթմիշտիր.

ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ

Պու սէնէ գարա իւզիւմ մահսուլընըն էսթիշմէսի կիւնինինտէն կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնինէ գատար Իզմիր բիյասասընա 252,500 չուվալ գուրու իւզիւմ կէօթիւրիւլիւպ, պունըն 217,500 չուվալը սաթըլարագ, 35000 չուվալը տէբօլարտա գալմըշ տըր.

Կէչէն սէնէ պու միւտտէթ զարֆընտա 194000 չուվալ կէօթիւրիլէրէք,185,000 չուվալը սաթըլըպ, 9000 չուվալը տէբօլարտա գալմըշ իտի.

—Տիւն Անատօլուտան 8 վէ Բումէլիտէն 5 վագօն պուղտայ վիւրուտ իթմիշ տիր.

—Ամէրիգատան էվրօբայա պուղտայ իխրաճաթըընըն թէնագուս իթմէսի իւզէրինէ Բուսիատան դարպի էվրօբայա պուղտայ իխրաճը ? նիսպէթտէ թէզայիւտ իթմիշ տիր. Պու սէնէ մահսուլըն իյի գէլմէսի խարաքընտան չիմտիյէ գատար Բուսիատան էվրօբայա կէօնտէրիլէն պուղտայըն մըգտարը՝ կէչէն սէնէ կէօնտէրիլէն մըգտարտան 2 միլիօն գանթարը թէճավիւզ իթմիշ տիր. Օն պիր հաֆթա զարֆընտա Բուսիատան 9½ միլիօն գանթար պուղտայ կէօնտէրիլմիշ տիր քի՝ 1890 սէնէսինտէն պէրու տահա պու մըգտար իխրաճաթ վուգու պուլմամըշ իտի.

Իխրաճաթըն պու տէրէճէտէ տըթէրըլմասը, պու սէնէ մահսուլըն զայէթլէ պօլ օլմասը վէ կէչէն սէնէտէն տէբօլարտա չօգ մալ գալմասը սայէսինտէ միւմքին օլապիլմիշ տիր. Պու սէնէ Բուսիա իխրաճաթը՝ Ամէրիգա իխրաճաթընը թէճավիւզ իտէճէքկինտէն, ումում պուղտայ բիյասասը եալընըզ Բուսիա իխրաճաթը իլէ միւյէսսէր օլաճագ տըր. Իքի կիւնտէն պէրու չէհրիմիզ պուղտայ բիյասասընտա պէրագ էյիւք էսէրի կէօրիւլմէքտէ պուլունմըշ տըր.

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

Կրթարան Ֆրանս. լեզուի, դպրոցի գիրք, Ա. տարի.—Գէորգ Մ. Մէրտինեան.—Տպագր. Մ. Սարըեան եւ Ընկ. —Կ. Պոլիս, 1903:

Նորանշան երեւոյթ մը մեր մէջ: Առեւտուրի մարդ մը, որ գրականութեամբ կը զբաղի: Իրողութիւնը նշանակելի է այնչափ հեղինակութեան կարեւորութեան համար, որչափ իբրեւ բացառութիւն մը մեր հասարակ կեանքէն, եւ անուղղակի պատասխան մը անոնց դէմ՝ որոնք գրականութիւնը կը համարին ուսուցիչներու սեպհական գործ մը:

Վաճառական-հեղինակի տիպարը հազուադիւտ է մեր հասարակութեան մէջ: Երկու հատ կը յիշեմ առանցմէ, Իզմիրցի Գարեգին Փափազեանը, որ հայերէնի թարգմանած է Ճէյմս Պրայսի «Վերնէք յԱրարատ»ը, եւ Վահան Բիւրքճեան Այնթապցին, նախկին խմբագիրը «Մենտոր» հանդէսին եւ հեղինակ «Ընդհանուր ազգաց պատմութեան ընթացքի» մը:

Գէորգ Մ. Մէրտինեան կուգայ աւելորդ փոքրիկ խմբակին վրայ իր անունն եւս աւելցնել, հրապարակ հանելով գեղանցեալ չորթաւ տարրական ընթացքի նոր դասագիրք մը Ֆրանսերէնէ ի Հայ թարգմանութեան համար:

Համակրելի հեղինակը, որ հազիւ քսանըհինգ քսանվեց տարեկան կայ, իբրեւ գրական մարդ, անծանօթ մը չէ քաղաքացւոց: Տասը տարւոյ չափ առաջ, պատանի հասակին մէջ, դեռ դպրոցական գրասեղաններու վրայ ակըռած է գրական մարզու համբաւը չէնել: Բազում թղթակցութիւններ եւ թարգմանութիւններ ունի հրատարակած այն ժամանակուան թերթերու մէջ: Ուչիմ նամակագիրը, յիշեալ թղթակցութիւններով տեղական ամէն խնդիր չօշափած է, ազգային, ընկերական, տնտեսական, կրթական եւն., որոնցմով իր չուրջը յարուցած է թշնամութիւններ, որք սեր ուրեմն յանգած են ազդարարութեան մը՝ ազդեցիկ անձնաւորութեան մը կողմէ: Պատանի ուսանող-թղթակիցը, բնաւորութեամբ համեստ, կը համակերպի եւ կը լռէ, եւ թէպէտ անկէ յետոյ առեւտրական ասպարէզը ընդգրկած՝ սակայն ջերմ սիրահար գրականութեան, իր պարապոյ ժամերը —եւ թերեւս աւելին—, կը զոհէր ուսմանց, եւ յամառ աշխատութեամբ եւ ինքնօգնութեամբ, եւ իր բնական տաղանդին շնորհիւ, այսօր հմտութեան բաւական պաշար ամբարած է լեզուաց, գրականութեան եւ գիտութեանց:

«Կրթարան Ֆրանսերէն լեզուի», 115 էջէ բաղկացեալ փոքրիկ սիրուն հատոր մըն է՝ ձօնուած վաղամեռիկ եղբօր մը յիշատակին: Կը պարունակէ 37 արձակ եւ 30 ոտանաւոր խառն հատուածներ, բարոյական, պատմական, նկարագրական: Ամէնքն ալ գրուած յատուկ տղայոց համար, արդիւնք մեծ մատենագիրներու գրչին, Վ. Հիւկոյի, Տիկին Դասթիւյի, Լամարթինի, Օր. Գլ. Բիւրանվիլի, Բ. Լատուշի, Լաֆօնթէնի, Ֆրանսուա Քօբբէյի, Շաթօպրիանի, Ֆէնըլօնի, եւն, եւն.: Ամէն հատուածի վերեւ դրուած է նոյն հատուածին մէջ պարունակեալ դժուարին բառերու նշանակութիւնները, եւ առորեւ բացատրուած է քերականական կանոններ, խրթին ասացուածներ եւ ոճեր: Կուա եւ հոն յաջողած է հեղինակը զետեղել զանոնք իր երկին մէջ:

Գործոյն վերջը, իբրեւ յաւելուածիկ՝ դրուած է Ֆրանսերէն լեզուի անկանոն եւ պակասաւոր բայերու նախնական ժամանակներու ցուցակ մը՝ այբուբենական կարգաւ, որ մեծապէս կը դիւրացնէ ուսուցչին եւ ուսանողին գործը:

Ներհատարդ հեղինակը, բարեկեցիկ ընտանիքի զաւակ, արդէն նիւթական ակնկալութեամբ չէ որ հրապարակ հանած է այս երկ: Ազգային կրթութեան գործին իւրովսանն ծառայութիւն մը մատուցանելու փափաքը դրդած է զինքը իր առեւտուրի ժամերէն զոհելու այդ նպատակին, եւ ի գլուխ հանելու երկ մը, որ թէպէտեւ ըստ երեւոյթին դիւրին գործ մը, սակայն մեծ ջանք եւ աշխատութիւն կը պահանջէ: Եւ կրնանք առանց քաշուելու, ըսել որ մեծ խնամով եւ խղճի մտօք յաջողած է կատարել հեղինակն այդ աշխատութիւն:

Սոյն գործին Բ. եւ Գ. տարիներն, այն է Միջին եւ Բարձրագոյն դասընթացքներն ալ պատրաստուած է հեղինակը, զորըս հետզհետէ պիտի հրատարակէ տարեսերջներուն, որոնց մէջ աւելի տեղ տրուած է հատընտիր հատուածներու եւ աւելի ընդարձակ բացատրութիւններ՝ քերականական, գրագիտական, պատմական, ոչխարհագրական:

Կ. Պոլսոյ կարող եւ անկողմնակալ քննադատներու թողլով գրքին մէթոտին եւ ուղղութեան, պարունակութեան, լեզուին, դասաւորութեան եւն.ի մասին իրենց տեսութիւնը եւ հայեցքը պարզել, մենք մեր փանաքի կարողութեամբ գնահատելով նորա ներքին արժանիքը, խոնարհաբար կը յանձնարարենք զայն ազգային վարժարանաց պատ. տեսչաց եւ հոգաբարձութեանց՝ իբրեւ ամէնէն յարմար դասագիրքը Ֆրանսերէնէ ի Հայ թարգմանութեանց համար. միակը իր տեսակին մէջ, կը գերազանցէ բոլոր իր նախորդները:

Փոքրիկ դիտողութիւն մը, զոր անշուշտ կը ներէ մեզ հեղինակը: Գրքին մէջ տեղ տեղ սպրդած են տպագրական սխալներ, որոնք գրքին վերջը, վրիպակներու ցանկ մը, բաւական տարածք տեղ մը կը գրաւեն: Սոյն վրիպակներ հեղինակին կամքէն բոլորովին անկախ պատճառներէ յառաջ եկած են, որոնք գործին իսկական արժանիքը չեն կրնար նուաղեցնել: Տեղւոյ հեռաւորութիւնը արգելք եղած է հեղինակին անձամբ սրբագրելու իր երկին փորձերը, ինչպէս նաեւ չէ կարողացած ներկայացնել եւ վաւերացնել տալ Կեդր. Վարչութեան Ուսումնական Խորհուրդին:

Կը շնորհաւորենք ուրեմն մեր քաղաքացի տաղանդաւոր հեղինակը, եւ կը սպասենք իրմէ նոր նոր երկերու —մանաւանդ տոհմային—հրատարակութիւններով օժտել մեր աղքատիկ գրականութիւնը:

ՏԻԿԻՆ Ա. ԴԱԶԱՐ
Կեսարիա

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Տէրսաատէ քէօբրիւսէ թամիր խալմէքտէ օլան «Զամիր» վաբօրը՝ Փէնէր ճիվարընտա Գուրճի գումբանեասընըն Թամիրխանէսի սահիլինտէ տէմիրլի պուլունմագտա իքէն՝ տիւն սապահ պաշթարաֆ գամարասընտան եանկըն չըգմըշ, վէ գամարանըն թահթալարըյլա հասըր բարչալարը եանարագ հալտէ էէթիշիլիպ սէօնտիւրիւլմիշտիր. Եանկըն գամարատա պուլունան լամպանըն տէվրիլմէսինտէն իլէրի կէլիպ, գիյան 150 լիրա թախմին օլունըյօր.

Եանկըն գուհուրը թարաֆը հազրէթը Բատրիգհանէն իչիւրիլէրէք, սէրիան սէօնտիւրիւլմէսի իչիւն եավերանը Շահանէտէն ճիուզպաշը Արիֆ վէ Հասան պէյլէր մահալը հարիգէ կէօնտէրիլմիշ տիր.

—Կէչէնլէրտէ Պէյրութտան Դըգբըսըն Լարնագա գասապասընա կիթմէքտէ պուլընան պիր Աւսթրիա վաբօրընըն անպարընտա եանկըն չըգմըշ իսէ տէ, եալընըզ Դըպրըսա մախսուս բօսթա չանթասը եանըպ պաշգա զիյանը մէյտան վէրիլմէտէն սէօնտիւրիւլմիշ տիր.

—Նուֆուս խաարէսի բասաբօրթ միւտիրի Խանտանեան սաատ. Ցարութիւն էֆ.նին տըգգաթըըըգ վէ նիզամաթա րիայէթսիզլիքլէ մէճրուհիյէթինէ սէպէպիյէթ վէրտիկի սապիթ օլան եիւք արապաճըսը Հասանըն 20 կիւն հապսընա վէ թազմիր օլունան 300 ղշ. մէսարիֆը ճէրրահիյէնին թազմինինէ, Բէյպաճըր խանընտա սաքին Շիւքրիւյի տէօյէն Զէրքէզլի Ֆէրիտէ հանըմտան 1 լիրա ալընըպ Շիւքրիւյէ իթասընա, վէ իյճապատիյէտէ սաքինէ Բիլոմէնէ գատընըն Արման գատընը տէօյտիւկինտէն պիր հաֆթա հապսընա աթա օլան մահքէմէլէրտէն գարար վէրիլմիշ տիր.

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՍԻՌՔԻ

Պու աքշամ վէ եարըն աքշամ Թէպտիլ վէ Թօսադիլ օլունան Էէնի բրօկրրամ մուճիպինճէ, ժիմնասթիք օյունլարը տէվամ իտէճէք տիր: Ճումա էրթէսի աքշամը պէօյիւք սուարէ իճրա օլունաճագ տըր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՕՍՄԱՆԻՅԷՆԻՆ ԹԷՎՀԻՏԻ ՎԷ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸՆ ՄՈՒՊԱՏԷԼԷՍԻ

Տույունը Միւպէտտէլէի Օսմանիյէ թահվիլաթընըն մուվագգաթ թահվիլաթը միւպէտտէլէ իլէ միւպատէլէսի՝ բազար, ճումա վէ եօրթու կիւնլէրինտէն մատտա հէր կիւն ալաֆր. սաաթ 10տան էօլլէնտէն սօնրա սաաթ 3է գատար Օսմանլը Պանգասընըն Դալաթասաքի խազինէսինտէ էսհամ չիւպէսինտէ իճրա խըլընաճագ, վէ մէզքիւր չիւպէ թարաֆընտան մուամէլէի թէպտիլիյէսի իճրա գըլընաճագ թահվիլաթըն նումէրօլարընը գայտ իթմէք իւզրէ իգթիզա իտէն պօրտրօլար իլէ ճէտվէլլէր տէ էսհամ սահիպլէրինէ վէրիլէճէք տիր.

Էսհամ սահիպլէրի քէնտիլէրի եազմաղա միւգթէտիր օլմատըգլարը հալտէ, պօրտրօլար իլէ խիւլասաի հիսապիյէլէրի Պանգա մէմուրլարը եազաճագլար տըր.

Էսհամ սահիպլէրի խամիլէրինի, իգամէթկեահլարընը վէ էսհամըն թարիխը թէսլիմլէրինի մուսառրահէն պօրտրօլարա վէ խիւլասա բուսուլալարընա գայտ իտէճէքլէր տիր: Պօրտրօլար իքի նիւսխէ օլարագ թանզիմ գըլընաճագ, վէ սօն տէրէճէ տարին օլմասընտա իսթիմամ իտիլէճէք տիր, Օգունմագ վէ եախօտ գազըլմըշ, սիլինմիշ նումէրօյը միւհթէվի պուլունաճագ հէր պօրտրօ րէտտ օլունաճագ տըր:

Սէրմայէնին զայըը գապիլը միւպատէլէ օլան գըսմը իչիւն իքմալը քիւսուրաթ իթմէք իւզրէ թահվիլաթ վէրիլմէյէճէյի ճիհէթլէ, էսհամ սահիպի մուամէլէի թէպտիլիյէտէն քիւսուր գալան մըգտարը ալմագ, եօգսա պիր մուվագգաթ սէնէտ ալմագ իչիւն իւսթ թարաֆընը թամամլամագ արզուսընտա մը պուլունտուղընը խիւլասա իւզէրինտէ եազմաղա մէճպուր օլաճագ տըր:

Իքմալը քիւսուրաթա մախսուս թահվիլաթըն ֆիյաթը՝ օպլիկասիօնլարըն թէվտի խըլընտըղը կիւն թային խըլընաճագ տըր: Էմրը թէճաիյէ իսէ՝ թահվիլաթը մուվագգաթէնին հինը իթասընտա վուգու պուլաճագ տըր:

Պօրտրօ վէ խիւլասաի հիսապիյէ իլէ պէրապէր օլարագ. Թէվտի խըլընաճագ թահվիլաթը աթիգանըն թէսլիմի իւզէրինէ, պանգատա նամընա եազըլարագ պիր մագպուզ սէնէտի վէրէճէք տիր քի, տույունը մուվահհատէ թահվիլաթը մուվագգաթէսինի իսթիհսալ վէ եախօտ քիւսուրաթ թահվիլաթը հիսապընը թէսվիյէ իչիւն պէհէմէհալ մէզքիւր մագպուզ սէնէտինի իմզալը օլտուղը հալտէ իատէյէ մէճպուր օլաճագ տըր:

Թահվիլաթը մուվագգաթէ եա պիր վէ եա 5 ատէտ գուբիւրլէրտէն միւրէքքէպ տիր: Պունլար սօնրատան պիլա մասրաֆ թահվիլաթը գաթիյէ իլէ միւպատէլէ խըլընաճագ տըր:

Մագպուզ սէնէտի՝ Պանգանըն իճրաի թէտգիգաթ իտէճէկինի, վէ գըսա պիր մէօհլէթտէն իպարէթ օլաճագ օլան միւտտէթինի թային էյլէյէճէք տիր:

20—8

ՄԱԹԲԱԱՄԸԶՏԱ

ՖԻՒՐՈՒԽԹ ՕԼՈՒՆԱՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

	Ղշ.
Սըլանըն Իզի	10
Մէճնունլէր Թաայիֆի իւչ ճիլտ	24
Սարը Իննէ	12
Պիր Դարը Իքի Դօհա	5
Հիքմէթամիզ Պիր Տավա	7
Ջէվճ վէ Դըրգանէ Ջէվճէ	20
Կնօֆ Մառ Կոյ	10

27.

ԳԱՏԸՆ ՀԸՍՍԼԱՐԸ

Էյլէնճէնին բէք միւքէմմէլ, բէք կիւզէլ օլմասը իչիւն Մատամ Բարթօնէյ բէք էյի պիր բըլան թէրթիպ իթմիշ իտի.

Էվվէլա չամ օրմանլարընտան կէչիլէճէք իտի. պուրասը հազիգաթէն կիւզէլ պիր մէվգը տըր, չամլարըն կէօլկէլէրի ալթընտան կիւլէ սէօյլէյէ կէչէր իքէն հէնուզ եուվարլարընտա ույանմըշ գուշլար խըրչէրէք գաչըշըյօրլար իտի. չամ աղաչլարընըն խըշըրթըլարը, ուզագտան պիր տէրէնին չաղըլթըսը, գուշլարըն սէսլէրի բէք խօշ պիր ահէնք վիւճուտէ կէթիրիյօրտու.

Էյլէնճէյէ էն արգատա սէվկիւլիւ րէֆիգասը Մատամ Պէրթրանըն գըզը Մատմազէլ Միրէյ իլէ պիրլիքտէ տիւշիւնճէլիճէ եիւրիւյօրտու.

Կեօզ եուզլէրինին լաճիվէրտ րէնկի իլէ՝ չամլարըն գօյու եէշիլլիյի արասընտաքի րէնկլէրին ֆարգը, վէ մէվգըըն լէթաֆէթինէ մաղլուպ օլարագ թաթլը պիր խայալէ տալմըշ իտի. պիրատէն պիրէ՝ պիր սաֆվէթը տէրուն իլէ պիր կիւն Մատամ Բարթօնէյին եէկէնի իլէ հէնուզ բէք կէնճ իքէն՝ պու օրմանտա կէչիրտիքլէրի մէսուտ վագըթլարը խաթըրլատը...

Էվվէթ, պիր սապահ իտի, չու գօյու չամլարըն ալթընտա՝ օնունլա պէրապէր բէք թաթլը պիր տիւչիւնճէյէ տալմըշլար իտի. օ զէման բէք կէնճ օլան Բիէրին կէօզլէրի՝ քէնտիսինտէն այըրըլմայօր իտի, էյիզապէթ օ զէմանտա գատար գալպինտէ պու պագըշլարըն տաըրպէի չէֆիգի գատար թէէսիրի հիչ պիր չէյ տույմամըշ իտի. պու անլաշըլմազ պիր չէյ օլմուշ իտի, պու սիյահ կէօզլէր օնու սէրմէսթ իթմիշտի, կէնճ գըզ էօյլէ զաննիթմիշտի քի՝ պիւթիւն պու լէթաֆէթը թապիիյէ, պիւթիւն պու մուհիթը սաֆֆ, խիւլյասը հէր չէյ՝ պու կէօզլէրէ եաշայօրտու, վէ արթըգ պունտան սօնրա հէր եօլտէ պիր հայաթ կէչիրմէք իչիւն՝ հէր չէյի ունութմուշ իտի.

Պիր տագիգա կէլտի քի՝ օնա հէր չէյի իթիրաֆ իթմէք վէ «պէն սէնի սէվիյօրըմ» տէմէք իչիւն իչի թիթրէմիշ իտի. ֆագաթ միւմքին տէյիլ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմէյէրէք՝ պիր չէյ իսթիֆհամ իտէրճէսինէ օնու սիյահ կէօզլէրինէ բէք ճաղըպէլի պիր սուրէթտէ պագմագլա իքթիֆա իթմիշ իտի.

Բիէր պիր տալըգ պու նազարլարըտան բէք միւթէէսսիր կիպի կէօրիւնմիշ իքէն՝ սօնրա քէ՞մ պիլիր նիչիւն պիգայտանէ սէօյլէրէ պաշլամըշ, պիւթիւն հավայի պիր մուհապէթ զէմինի աչմըշ, տըգգա հիչ թէալլուգ իթմէյէն սէօյլէրլէ՝ չու տագիգանըն պիւթիւն զէվգինի զայի իթտիրմիշ իտի.

Էվէ ավտէթ իթտիքլէրի զէման աճը պիր ըզթըրապա օղրամըշ իտի. օնու սէվմէք իչիւն գուսուրլար տարայօր, սէպէպլէր, պէհանէլէր արաչիւնիւյօրտու. Հէյհա՜թ, պու իլք մուհապպէթ՝ միւճէուտըըը պէօյիւք պիր հարարէթ իլէ իչմիշ իտի, գալպի միւթէլլիմ, մէթրուք հըսլար իլէ թիթրէյօր վէ օնու սէվիյօրտու.

Հալպու քի՝ օնու ունութմագ տահա էյի տէյի՞լ մի իտի.

Պիւթիւն իւմիտինին նէթիճէսի պիր հիչտէն իպարէթ օլտուղընը պիլտիկի հալտէ, օնու ունութմագ տահա մուվաֆըգ տէյի՞լ մի իտի.

Օ թապիի հըսսիյաթընը թանըմայօրտու վէ թանըմայաճագտը, պիր կիւն նամ ու նիշանը ունութըլարագ՝ պիր սօն պահար եաբրագը հիչ պիր էլ պըրագմաըըըը ուչտուրագ՝ զայի օլուպ կիտէճէք, պիր խայալ պիր րիւյա կիպի կէչէճէք օլուպ, սօնրա՝ օնու նիչի՞ն սէվմէլի իտի...

«Օ՝ պիր կէնճ տիր, պէն պիր չօճուղըմ, օնը ունութմալըյըմ, պէնի սէվմէք իհթիմալի եօգ» տէյու տիւշիւնմիշ, վէ պունը թէէսսիւֆլէ իտէր իքէն պիլա իխթիյար աղլամըշ իտի.

Ու իլք կէօզ եաշլարը չու օրմանտա քէնտիսինէ պագան միւչֆիգ պիր կէօզիւն թէէսսիւրիյլէ հասըլ օլմուշ վէ Էյիզապէթ իլէլէպէտ ունութմայաճաղընը իթմիշ իտի.

Էյիզապէթ պու խաթըրէ իլէ պիր տագիգաճըգ հէր չէյի ունութմուշ իքէն, սօնրա միւտհիշ պիր բիւզմիւնլէհի վէ սէվմէմիշ օլան պու ատամի նէ՞չիւն տիւչիւնմիշ ինի, նէ՞չիւն պիր ... հայաթը գէվճի, սէվկիլի Բօժէյի տիւչիւնմէտէն կէչմիշ իտի....

Պիրտէն պիրէ քէնտինի թօբլայարագ էթրաֆընա պագընճա, թիւիլէրտէ Բիէր Բարթօնէյին՝ կիւզէլ Մատամ Ժէրմէն իլէ թաթլը թաթլը կէօրիւշտիւքլէրինի վէ օնու իլք կէօրիւշտէ՝ գարըշըն ճէլպ վէ թէսխիրէ մուվաֆֆագ օլտուղընը, գօճասընըն՝ չուխ Մատամ Վօթէրն իլէ կէօրիւշտիւյիւնի, Մ. Մուլլէնին օղլու Ժանըն՝ Մատմազէլ Միրէյին եանընտա կէլտիյինի, վէ քէնտիսինին էն արգատա եալընըզ գալտըղընը կէօրտիւ.

Էվվէթ հէր քէս էէքտիկէրի իլէ մէշղուլ իտի, հէրքէսինտէ նէշէ, հայաթ վար իտի. պիւթիւն միւսաֆիրլէր պու գըզ թէնէզզիւհինտէն զէվգըյապ օլույօրլարտը, իշթէ Ժան իլէ Միրէյ կէչէն գըշ եանաշընտաքի պալօլարըն էյլէնճէսինի անլաթըր իքէն՝ գահգահալարլա կիւլիւյօրլար իտի. Մ. Մուլլէն գարըսընըն գօլընտան սիւրիւքլէրէքէն,

—Պու օրմանլարտա օտուն թաշըյան պիւչարէլէրէ նէ գատար տէրտըմ,— տիյօր վէ սօնրա՝ պու լաթիֆէսինէ քէնտի կիւլիւյօրտու. գալֆա՝ պու չամ աղաճլարընտան նէ զարիֆ քէօշքլէր եափըլապիլէճէկինի քէնտի քէնտինէ սէօյլէր կիպի անլաթըյօր իտի. Բօժէ՝ պու գըզ զէվճէսի իլէ արալարընտա գուհուր իթմիշ օլան սօղուգլուղը խաթըրլատըգճա տէօնիւպ տէօնիւպ Էլիզապէթէ պագըյօր, ֆագաթ՝ եանընտա պիր գուշլա կիպի սիւսլէնմիշ հօպպա գատընլա կէօրիւշմէքտէն տէ քէնտինի ալամայօր իտի.

Կիւզէլ Մատամ Ժէրմէն՝ րէսսամլարտան, սանաթքէարլարտան, հէյքէլթրաշլարտան պահս իտէրէք, օնլարտա մօտէլ օլմագ իչիւն գաչ տէֆալար գարշըլարընտա տուրտուղընը անլաթըյօր, պունը Բիէրէ անլաթտըղը հալտէ՝ եօթէքի էրքէքլէրտէ էհէմմիյէթլէ տինլէյօրլար իտի.

Մատամ Ժէրմէն՝ կիւլէրէք,

—Պէնի միւթէմատիյէն սանաթքէարլար բէք կիւզէլ պուլուր, պիր մօտէլ օլմագ հայսիյէթի իլէ բէք կիւզէլ իմիշիմ... ֆագաթ նէ ֆաիտէ իտէր գալպ վէ զէքեա օլմայընճա գուրու պիր կիւզէլլիք.—տիյօր վէ քէնտի քէնտինէ լաթիֆէ իտիյօրտու.

Պիւթիւն էրքէքլէրին օնունլա մէշղուլ օլմալարընը գըսգանան Մատամ Մուլլէն՝ արգատան պաղըրըյօր,

—Պէնճէ բէք միւնասիպէթսիզ...

(Տէվամը)

ԼՕՒ ԽՈՒՆԻԸՆ ԷՆՏ ՔՐԱՈՒՆ

(The Law Union & Crown)

ԻՆԿԻԼԻԶ

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ՀԱՅԱԹ ՍԻԳՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊ-
1825 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ

ԼՕՆՏՐԱՏԱ ՔԻՒՇԱՏ ԻՏԻԼՄԻՇ ՏԻՐ

Իհթիյաթ աղչէսի՝ 4,800,000 Ինկ. լիր.
Սէրմայէ՝ 1,500,000 » »

Մէմալիքը Շահանէ աճէնթէսի՝ Ridley, Rowell & Co.

Ղալաթաա Քեօչէօղլու խանընտա Ն. 9 վէ 10։

ԹԻՒՐՔԻԱ ՕԹԷԼԻ

Մուգատտէմա Թաքթը իյճարըմտա օլան Էսկի Զապթիյէ ճատտէսինտէ քայն Թիւրքիա Օթէլինին իթթիսալինտէքի տօղրամաճը տիւքքեանըննաան հարիգ զուհուրըյլա միւսթէճիրի պուլունտըղըմ օթէլ տախի մինթէրէգ օլտուղընտան, միւշթէրէմ միւշթէրիլէմ գարըը օրտաա էվվէլճէ իքթիսապ իթմիշ օլտուղըմ հիւսնի թէվէճճիւհ վէ ֆաալիյէթի իզաէ իթմէմէք իւզրէ պուքէրրէ Սիրքէճիտէ Թրանվայ ճատտէսինտէ զայէթ հավատար վէ տէնիզին վէ միւշթէրիլէրիմին արզուլարը վէճհլէ մէֆրուշաթը հաիզ օթէլի պիլիսթիճար քիւշատ իտէրէք վէ նամը տախի քէմաֆիւսսապըգ «Թիւրքիա Օթէլի» իսմիյէ թէվսիմ իսթիտիկինեմէն, խնէ Թէչրիֆիէրինէ ֆէվգէլատէ մէմնուն գալաճագլարը ազատէի իչթիյաճ օլմաղլա, Թէչրիֆէ բաղլէթ պույուրմալարը թէմէննասըյլա իլան էյլէրիմ։

Թիւրքիա Օթէլի միւսթէճիրի ԹԱՆԱՇ 5—2

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ԲՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 28 հոկա.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	088—37
Օսմ. էսհամը Բ	60—75
» » Գ	36—50
» » Դ աչըլտը	32—63
» » գաբանար	32—63
Օսմանլը Պանգասը	13—37
Մըսըր տույ. մուիթաճըտէ	107—
Պուլկար իսթիգրազը	92—50
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—35

Բարիզ 28 հոկա.

Գօնսօլիտէ ինկիլիզ	88—30
Օսմ. էսհամը աչըլտը	33—20
» » գաբանար	33—22
Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	097—17
» » 3$\frac{1}{2}$ %	—
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	136—75
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	391—
» Պանգասը	585—
Գրէտի Լիօնէ	1102—
Իթալիա էսհամը	103—60
Օսմանիյէ	442—
Տուան Օթօման	455—
Սբանեօլ	90—70
Թրանվայ	102—50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—14

Վիէննա 28 հոկա.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	239—30
Րումէլի շըմէնտըֆէրի ֆր.	138—
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	356—

Պէրլին 28 հոկա.

Րումէլի շըմէնտըֆ. (մարգ)	141—50
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—22
Ռուսյըը	216—12
Անատօլը շըմէնտըֆէրի	97—20

ՂԱԼԱԹԱ ԲՈՐՍԱՍԸ

Էսմ. Ումէ. տիւն աղչմ. գար.	35—16
» » » էն եիւքսէք	35—18
» » » էն աչագը	35—15
Տուս սապուգ աչըլտը	35—16
Րումէլի շըմէն. աղչմ. գըճար.	133—$\frac{3}{4}$
» » էն եիւքսէք	134—$\frac{3}{4}$
» » էն աչագը	133—$\frac{1}{2}$
» » աչըլտը	134—
Ազչէ ֆարգը	—
Րէբօռ ղըշ.	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Սիկարէթ Ա.	—
» Բ.	—
Թրամվայ	5—97
Ժուրնալ	1—45
Օպլիկասիօն Թրամվայ	490—
Ասիւրանս	4—35
Լօրիօմ	74—
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէ.	127—50
Թրանսվայ	103—
Րըխթըմ Թահվիլաթը	505—50
Գրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն	265—50
Անատօլու շըմ. ագսիօնը	11—85
Շիրքէթը Խայրիյէ հիս. Լ. Օ.	29—50

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

	ղշ. բր.
Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	
Չէյրէգ մէճիտիյէ ֆարգը	107—38
Մէճիտիյէ	103—20
Ինկիլիզ լիրասը	109—25
Ֆրանսըզ ալթունը	86—35
Բօլ	89—20
Դրիմիզ ալթունը	51—50
Գարպօն գայմէսի	8—68

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա չէք	110.02
Բարիզ չէք	22.92

ԻԼԱՆԱԹ

Միւնիհա վէ Նաֆիա հանըմլարըն՝ Ալէքսանտր Շէյթանօղլուսօ զիմմէթինտէ Պէյօղլու Պիրաալէթ Մահքէմէսի Պիրինճի Հուգուգ տաիրէսինին պիր գըթա իլամըյլա մահքիւմուն պիհ օլտճադը օլան մալիւմ էլ մըգտար մէպալիղին թէէմինը իսթիֆաը զըմնինտա մէճուսնը մէրգումըն էօհտէի թասարրուֆընտա պուլընան Պէյօղլունտա Եէնիչէհիր ճատտէսինտէ 117 նօմէրօլը պիր պապ միւսքիրաթ ֆապրիգասը կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 80 սէհիմի թահթը հաճզէ ալընմըշ օլտուղընտան, Թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ, ֆիւրուխթընա թէչէպպիւս օլունաճաղը՝ Պէյօղլու Իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր։

14 Թշր. էվվէլ 319

Պազը ճէվամիի չէրիֆէտէ մէվճուտ օլուպ նօգսանը իքմալ վէ բարաֆէմ վաղըյլա իմալ օլունաճագ աթիգ միւրապ մաիլյարընըն իզապէ վէ խազէ իւճրէթի խարիճ օլարագ մա իմալիյէ սարը պալմօրըն պէհէր աթիգ գըյէսի մէճիտի 19 ղշ. հիսապըյլա 24$\frac{1}{2}$ վէ իւզէրլէրինէ վազ օլունաճագ բարաֆէմին քէզալիք պէհէր աթիգ գըյէսի 9$\frac{1}{2}$ ղշ.տա Թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտըղընտա վէ չէհրը հալը Րումինին 16նճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ 18նճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ գապուլ օլունըպ հատտը լայըգընը պուլըրըը Թազարրտէ ինալէսի իճրա գըլընաճաղընտա վէ ինալէ իճրա գըլընաճաղան սօնրա ֆէվգըլատէ թէնզիլաթ իճրա իթմէք իսթէյէն օլտուղը հալտէ նիհայէթ 5 կիւնէ գատար 100տէ 10տան տուն օլմամագ իւզրէ ֆէվգըլատէ թէնզիլաթ գապուլ իտիլէրէք անտէն սօնրա գաթիէն թէնզիլաթ գապուլ իտիլմէմէսի մուզաբրրէր իտուկինէ պինաէն, Նօգսանըյլա իսպաէ վէ իմալ իթմէք իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

14 Թշր. էվվէլ 319

Խօճա Բաշատա Նեօվսէթխանէ չէշմէսի զաիրընտա քէաին մէքթէպ արսասը չէհրի 20 ղշ.լա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, զամ իլէ իսթիճարընա Թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը հալը Րումինին 20նճի բազար էրթէսի կիւնինէ տէկին բէյ ազչէլէրինի միւսթասհըպէն Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունտա Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

14 Թշր. էվ. 319 3—1

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղշ. տան Նագտէն իյֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունտա մահսուս սանէթ վէ տէրկի իլէ մահսուպէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթիւզղիքը մահլիւլաթըն ուսուլ վէ նիզամը իգթիզաըննաան օլան 4 հաֆթա իլանըտան Զինճի հաֆթասը օլմագ իւզրէ 319 սէնէսի Թշ. էվէլին 13նճը կիւնինտէն իթիպարէն Թշր. էվէլին 20նճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար միւզայէտէսի իճրա օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն՝ գըյմէթը մուխամմէնէնին էօշրինէ միւսավի թէէմին ազչէլէրիյլէ պէրապէր Մահլիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

Պէյքոզ

Մահլիւլաթ

..8000..8000.. պէտէլը միւզայէտէսի 4000.—Սիրքէճի Մուսլիհէտտին մէքթէպը չէրիֆի վագըֆընտան Գասըմ Բաշատա Եէնի Չէշմէ մահալլէսինտէ Քիլիսէ սօգաղընտա 8 նումէրօլը թէրպիէն 90 զըրա արսաատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Մահմուտ։

..1250.—Զաղըը Աղա վագըֆընտան Զարշուի Քէպիրտէ Դանի Չէլէպի սօգաղընտա 3 նումէրօլը թէրպիէն 16 զըրա արսաատա մէպնի տէրունինտէ եօրկանճը կէտիկինի միւսթէզարը միւլք մա կէտիք վէ չէհրի 30 ղշ. քիրալը քէարկիր պիր պապ տիւքքեանըն բուպ հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..4600.. պէտէլը միւզայէտէսի 3000.—Գասըմ Բաշատա Սիֆրիզօղ մահալլէսինտէ Մէսճիտ սօգաղընտա 15 նումէրօլը թէրպիէն 130 զըրա արսաատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 50 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 80 ղշ. քիրալը միւթէհամմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Մահմուտ։

..5000.. պէտէլը միւզայէտէսի 2675.—Իւսկիւտարտա Եէնի Մահալլէտէ Ֆըրթըգ սօգաղընտա 15, 17 վէ 18 նումէրօլը թէրպիէն 17 զըրա արսաատա մէպնի զահըրընտա 3 օտա վէ տէրունինտէ 1 գույու վէ 52 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 110 ղշ. քիրալը մուզատտէմա էլէճվմ 2 պապ տիւքքեանլարըյլա միւշթէմիլաթընըն բուպ հիսսէլէրի. Մուսթաֆա։

..2400.. պէտէլը միւզայէտէսի 800.—Ֆաթիհը Եէմէն Սինան Բաշա վագըֆընտան Գասըմ Բաշատա Սիրքէճի Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ Նալըճը ճատտէսինտէ 1 նումէրօլը թէրպիէն 45 զըրա արսաատա մէպնի 40 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 100 ղշ. քիրալը միւլք մահէտիք գալայճըդ տիւքքեանընըն 5 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2220.—Մէրհում Հասան Էֆ. վագըֆընտան Տավուտ Բաշատա Պաղչըլար Ճէտտա մահալլէսինտէ Սուլթան Չէշմէսի սօգաղընտա 3 նումէրօլը թէրպիէն 50 զըրա արսաատա մէպնի 3 օտա, վէ 1 միւնհէտիմ գույու, վէ 1 սուֆա վէ 4200 զըրա պիր գըթա պօսթան կէտիկինին 84 սէհիմ իթիպարըյլա ճէման 10 սէհիմը Թամմ վէ 1 սէհիմին 2 հիսսէսի. հաֆըզ Էօմէր։

..4000.—Ավզի Էֆ. վագըֆընտան Էյրի Գաբուտա Ավճը պէյ մահալլէսինտէ Խանչէրլի Համամ սօգաղընտա 7 նումէրօլը թէրպիէն 40 զըրա արսաատա մէպնի ախշապ պիր պապ չուլհա տիւքքեանընըն պիւթիւնի. հաֆըզ Էօմէր։

..5000.—Իւսկիւտարտա Տէրճայը մահալլէսինտէ Թուրնա սօգաղընտա 13 նումէրօլը թէրպիէն 176 զըրա արսաատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 420 զըրա 12 բարմագ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Մուսթաֆա Րահմի։

..4000.—Թուրշուճըզատէ Հիւսէյին Էֆ. վագըֆընտան Այվասարտա Գօրուճը Մէհմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Պազգալ սօգաղընտա 8, 10, 12 վէ 14 նումէրօլը թէրպիէն 150 զըրա մուզատտէմա 4 էլէճվմ 1 պապ տիւքքեանըն սիւլս հիսսէսի. Նազիֆ։

..4000.—Այվասարտա Գօրուճը Մէհմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Գալաֆաթ Մէյտանընտա 24 նումէրօլը թէրպիէն 200 զըրա արսաատա մէպնի վէ չէհրի 220 ղըրուշ քիրալը միւլք մա կէտիք պիր պապ գալաֆաթճը տիւքքեանընըն սիւլս հիսսէսի. Նազիֆ։

..6375.—Շէյխ Օսման Էֆ. վագըֆընտան Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի Էֆ. մահալլէսինտէ Քէրէսթէճի Մահէլ սօգաղընտա 19 նումէրօլը թէրպիէն 720 զըրա պիր գըթա արսանըն 3 բուպ հիսսէսի. Րահմի։

..2500.—Ֆաթիհտէ Մուսթաֆա Բաշա վագըֆընտան Էյիպտէ Նիշանճը Բաշա մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 30 նումէրօլը թէրպիէն 110 զըրա արսաատա մէպնի վէ 15 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 40 ղշ. քիրալը գահվէ տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի. Նազիֆ։

..500.— Տէֆթէրտար Էյհան Մուսթաֆա Էֆ. վագըֆընտան Զուգուր Չէշմէտէ Սէքպան Աղա մահալլէսինտէ Զէնճիրլի Գույու ճատտէսինտէ 30 նումէրօլը թէրպիէն 8 զըրա պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Նազիֆ։

..3500.—Զարշուի Քէպիրտէ Րէիս օղլու սօգաղընտա 45 նումէրօլը թէրպիէն 9 զըրա արսաատա մէպնի տէրունինտէ թէրզի կէտիկինի միւսթէզարը պիր պապ մանիֆաթուրաճը տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..3000.. պէտէլը միւզայէտէսի 2000.—Գարա Մուսթաֆա Բաշա վագըֆընտան Օրթաքէօյտէ Կիլլաէօղլու սօգաղընտա 21 նումէրօլը թէրպիէն 847$\frac{1}{2}$ զըրա պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. հաճի Ահմէտ։

18000.—Զարշուի Քէպիրտէ Թագճըլար սօգաղընտա 99 նումէրօլը թէրպիէն 18 զըրա արսաատա մէպնի վէ չէհրի 80 ղըշ. քիրալը միւշթէմիլ քէարկիր պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնի. Նազիֆ։

..15000.—Քէչէճիլէրտէ Գարամահալլէսինտէ Կիւլտուսի սօգաղընտա 13 նումէրօլը թէրպիէն 24000 զըրա տէրունինտէ պիր պաղչէվան օտասը վէ 1 հավուզ վէ 2 տօլապը վէ տէնէվի 5000 ղշ. քիրալը մահէտիք պիր գըթա պօսթանըն բուպ հիսսէսի. Նազիֆ։

..12000.—Պապը Ճաֆէրիտէ Հաճի Մուսթաֆա Աղա մահալլէսինտէ Խարիճը սուր Թաշճըլար ֆէվգինտէ 255 նումէրօլը թէրպիէն 45 զըրա արսաատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտայը հավի վէ չէհրի 450 ղշ. քիրալը տէրունինտէ Գուլէի զէմին վագըֆընտան պիլմակէտիք միւշթէմիլ միւհթէվի օլմագ իւզրէ միւլք մահէտիք պիր պապ բէյնիրճի տիւքքեանը մաղազասընըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 21 սէհիմի. Նազիֆ։

..1500.. պէտէլը միւզայէտէսի 1000.—Իւսկիւտարտաեագմաճը Սուֆիլիք մահալլէսինտէ Գուրօնպիլ մահալլէսինտէ 44 նումէրօլը թէրպիէն 150 զըրա պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Նազիֆ։

..12220.. պէտէլը միւզայէտէսի 2500.—Սթավրօզտա Ֆէքէ սօգաղընտա 4 նումէրօլը թէրպիէն 16 զըրա արսաատա մէպնի 5 օտա, վէ 2 սուֆա, վէ 40 զըրա պաղչէյի հավի պիր պապ ախշապ մէնզիլ վէ 2750 զըրա պիր գըթա արսանըն 84 հիսսէտէն 30ար հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

ԱՅԻՏԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒՅԸ

Պիրինճի տէրէճէ չիֆաայախչ խասսէսի՝ իճրա օլունան անալիզ իլէ թէպէյյուն իտէն մէզքիւր մաատէն սույընըն Տէրսաատէթտէ պուլընան պէօյիւք խաստախանէլէրտէ իսթիմալ օլունան մատէն սուլարընտան զիյատէ բիւճհանիյէթի օլտուղը թէպէյյուն իթմիշ տիր։

Մէզքիւր սու՝ մէնպաընտան չըգտըղը սըրատա «17 տէրէճէ սանթիկրատ» սօուգ օլուպ, գօզուսը օլմատըղը կիպի թէրքիպաթընտա տէմիր պուլընտըղը վէ հազմի թաամա, իտրար սէօքմէյէ, գանտըրլըղա, վիւճուտտա հասըլ օլան գումը սէօքմէյէ վէ սաիր խասթալըգլարա ֆայտէլի օլտուղը անլաշըլմըշ տըր։

Սուֆրալարտա գուլլանմագ իչիւն էն միւսաիտ վէ միւնասիպ սու օլուպ, հիչպը նազլինտէ տաարընը տէյիշթիրմէմէքտէ տիր։

Մէզքիւր մատէն սույընըն հասըլաթը՝ Համիտիյէ չօճուգլար խաստախանէսի մէնֆաաթընա սաթըլտըղընտան, մէզքիւր խաստախանէյէ թայինին օլըրնամ պիր թաալիպին նէզարէթի թահթընտա չիշէլէր տօղրուտան տօղրույա մէնպալարտան տօլտուրըլմագտա օլուպ, տաւ սըրատա գուլլանըլան տէմէթ վէ էչեա իչիւն տախի լազըմ կէլէն տիգգաթ վէ իհթիմամ իճրա օլունմըշ տըր։

Հէր էճզախանէտէ պուլընըր։

Տէրսաատէթտէ 1 չիշէսի 3 ղշ.
$\frac{1}{2}$ » 70 բարա։

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարըյլա Պաթում, Օտէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսըր արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

ՎԻՒՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՔԼԷՆԷՆ ՎԱՊՕՐԼԱՐ

Ալաֆ. նոյմ.ին 2նճի բազար էրթէսի կիւնիւ «Տուռօ» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. նոյմ.ին 2նճի բզ. էրթ. կիւնի «Օրթէկալ» Գարատէնիզտէն։

Ալաֆր. հոկա.ին 28ինճի չարչէնպիհ ազչամը «Էգուաթօր»՝ Սուրիա խաթթընտան։

ՀԱՐԷՔԷԹ ԻՏԷՃԷՔ ՎԱՊՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. հոկա.ին 29ընճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ ազչամ ալաֆ. սաաթ 4տէ գարթան Կալէթինին սիւվար օլտուղը «Էգուաթօր» վաբօրը Զանագգալէ, Իզմիր, Բիրէ, Նաբօլի վէ Մարսիլիայա։

Ալաֆրանկա նոյմ.ին 3նճի սալը կիւնիւ ազչամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Տէրրանըն սիւվար օլտուղը «Օրթէկալ» վաբօրը՝ Զանագգալէ, Իզմիր, Բիրէ, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։

Ալաֆրանկա նոյմ.ին 3ինճի սալը կիւնիւ ազչամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Այյօտըն սիւվար օլտուղը «Տուռօ» վաբօրը՝ Սամսօն, Թրապիզօն վէ Պաթումա։

Ալաֆրանկա հոկա.ին 27ինճի սալը կիւնիւ ազչամ ալաֆրանկա սաաթ 4տէ գարթան Պրիւնին սիւվար օլտուղը «Կուատիանա» վաբօրը՝ Օտէսայա։

Բարիզ իչիւն վէրիլէն պիլէթլէրի ֆիաթլարը պէրվէճհը աթի տիր.

Պէօյիւք բօսթալարլա 1նճի մէվգի 320 Ֆր.

2նճի մէվգը վաբօր վէ 1նճի մէվգը շըմէնտըֆէր 242 »

2ինճի մէվգը վաբօր վէ 2նճի մէվգը շըմէնտըֆէր 230 »

Սիւրաթ վաբօրլարըյլա նոտլըմըզ 1նճի մէվգը 245 »

Ֆազլա միւքէմմէլ մալիւմաթ վէ Թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Ղալաթատա Մումխանէտէ Սիրքէ Ֆըրանսըզ մէրքէզ աճէնթէլիքինէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

Գումբանեա՝ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէտիթէռանէ շըմէնտըֆէրինին էն իյիւ տիւթօպիւսլարը իչիւն տախի պիլէթ վէրէպիլիր։

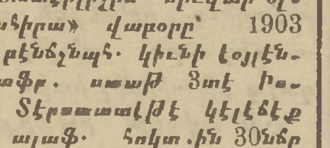

ԽԷՏԻՎԻԱԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Գարթան Անտէրլիչին սիւվար օլտուղը «Էլ Գահիրա» վաբօրը՝ 1903 հոկտ.ին 29նճը բէնճշէնպէ կիւնի էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 3տէ Իսքէնտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ կէլէճէք վէ կէլէճէք ալաֆ. հոկտ.ին 30նճը ճումա կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 3տէ Միտիլլի, Իզմիր, վէ Բիրէյէ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

(Տէրսաատէթտէն Իզմիրէ գատար 24 սաաթտա վէ քէզա Տէրսաատէթտէն Իսքէնտէրիյէյէ 3$\frac{1}{2}$ կիւնտէ կիտիլմէքտէ տիր։)

Վաբօրտա էլէքթրիգ զըյասը պուլընտըղը կիպի, եէմէքլէր պիրինճի նէվ օլուպ, սուֆրա իւզէրինտէքի չարապ տախի մէճճանէն վէրիլէճէքտիր։

Պու պապտէ զիյատէ թաֆսիլաթ իսթէյէնլէր՝ Ղալաթատա Րըխթըմ իւզէրինտէ Մէյմէնէթ խանընտաքի մէրքէզ աճէնթէսի վէ եախօտ Սթամպօլտա Վալիտէ Սուլթան խանընտաքի շիւպէյէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

QUINA LAROCHE

FER ET QUINQUINA

ՉԷԼԻՔ ՎԷ ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ

Շիմտիյէ հէքիմլէր ումումիյէթ իւզրէ Թաատիգ իտիյօրլար քի, գայըֆլանմըշ վէ գուվվէթտէն տիւշմիւշ վիւճուտը գուվվէթլէնտիրմէյէ էն պիրինճի վասըթա՝ Չէլիք իլէ ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ տըր։

Չէլիք՝ գանըն իւզէրինտէ օլան թէէսիրի իչիւն Թավսիյէ օլունըր, զիրա գանտա նէ գատար չօգ Չէլիք պուլընըրսա, գան օ նիսպէթտէ գուվվէթլի օլուր, Չէլիք աղալտըգճա՝ գանըն գուվվէթի տախի օ նիսպէթտէ աղալըր։

ԳԸՆԱ ԳԸՆԱնըն իսէ՝ Թէքմիլ վիւճուտա վէ խուսուսի իլէ միյտէ իւզէրինտէ օլան հիւսնի թէէսիրի հէր քէսճէ մալիւմ օլտուղընտան, պու պապտէ պիր չէյ սէօյլէմէկի զաիտ կէօրիւրիզ։ Թէքմիլ վիւճուտըն զայիֆլէնմէսի՝ չօգ տէֆա միյտէնին Թաամը էյիճէ հազմ իտէմէմէսինտէն իլէրի կէլիր. վէ միյտէնին հազմըղըը տախի Թէէսսիւրի իտիլմէյիպ տէ եիւգ իւսթիւ պըրագըլըրսա՝ ինտիղազ, պաշ աղրըսը, նէօվպէթ, Թագաթսըզլըգ վէ սաիր պու կիպի նիչէ խասթալըգլար հասըլ իտէճէկինտէն, գան գայըֆլամասը, հազմըսըզլըգ վէ հէր ճինս զայըֆլըգ հըրաս իտիլիր իտիլմէզ ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇըն ՉԷԼԻՔլի ճինսինտէն գուլլանմագ էհէմմ վէ էլզէմ տիր։ Զիրա ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇ՝ ՉԷԼԻՔ իլէ ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ խուլասասընըտան թէրքիպ իտիլմիշ օլուպ, տիկէր պիլճիւմլէ «գընա գընա»լը իլաճլարըն էն պիւրինճիսի, էն գուվվէթլիսի վէ էն թէէսիրլիսի տիր։

Տիւնեանըն հէր Թարաֆընտա, էն պէօյիւք խասթախանէլէրտէ, քիւլլիյէթլէ գուլլանըլտըղը կիպի, պէօյիւք հէքիմլէր տախի գուվվէթ վէ հազմ իչիւն ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇըն «չէլիք»լի ճինսինի Թավսիյէ իտէրլէր։

Զայըֆլըղը վէ գանսըզլըղը չարուգ վէ տէվամը սուրէթտէ Թէտավի իթմէք իչիւն ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇըն «չէլիք»լիսինի իսթիմալ իթմէլի։

Կէրէք «չէլիք»լի վէ կէրէք սատէ ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇըն խալիս վէ սահիհինի իւ Թէյինիզ էճզաճըլարտան։ Թագլիտլէրտէն սագընըրըզ։ 26—22

ԼԻՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ԲԱՐԻԶՏԷ ՎԱՆՏՕՄ ՄԷՅՏԱՆԸՆՏԱ 9 ՆՈՒՄԷՐՕԼԸ ՕԹԷԼԻՆՏԷ

ԵԱՆԿԸՆ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ աղչէսի	119 միլեօն ֆրանգ
1902 սէնէսի հասըլաթը	24 » »
Թէէտիյէ օլունան Թազմինաթ	274 » »
Ճարի օլան սիկուրթալար	21$\frac{1}{2}$ միլեար »

ԷՕՄԻՒՐ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ վէ Թէէմինաթ	158 միլեօն ֆրանգ
1902 սէնէսի հասըլաթը	12 » »
Թէէտիյէ օլունան Թազմինաթ	129 » »
Ճարի օլան սիկուրթալար	272 » »

ԵԱՆԿԸՆ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ՝ զայէթ միւֆիտ չարթլար վէ ֆիաթլարլա Թիւրքիատա հէր նէվ թէճիլիքեյի սիկուրթա իտէր։

ԷՕՄԻՒՐ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ՝ էօմիւր հագգընտա պիլճիւմլէ սիկուրթա թէրթիպաթընը իճրա իտէր։ ՇԱՐԳ ԻԶԻՒՆ ԽՈՒՍՈՒՍԻ ՎԷ ԹԷՆԶԻԼԼԻ ԹԱՐԻՖԱԼԱՐ Թաթպիգ էյլէր։ Չարթլար բէք միւթէտիլ տիր։

Գումբանեանըն պանգէրի՝ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԸՐ

Տէրսաատէթտէ Շարգ միւտիրիյէթի՝ Սթամպօլտա Սուլթան-Համամընտա Գաթըրճըօղլու բասաժընտա։

Ղալաթատա Ինայէթ խանընտա, աճէնթէսի Դաւիթեան Միհրան Էֆ.։

Զ. Տ. ԲԱՐԱՍՔԷՎԱՅԻՏԻՍ

ՆԱՄ ԹԻՒՃՃԱՐԸՆ

ԶԷՅԹՈՒՆ ԵԱՂԼԱՐ ԻԼԷ ՍԱՊՕՆԼԱՐԸ

Տէբօսը՝ Ղալաթատա Քիւչիւք Միլլէթ խան Ն. 34

Իտարէխանէսի՝ Սարրօղլու խանընտա 16 նումէրօլը մաղազատա տըր։

Քէնտի սըհհէթինի մուհաֆազա իթմէք իսթէյէն զէվաթ՝ պիր Թազըմ մէվատտը մուզիրրէյի հավի օլմայան սաֆի վէ խալիս զէյթին եաղը իլէ սապուն գուլլանմագ արզուսընտա օլանլար՝ անճագ մէզքիւր տէբօյա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր. Ֆիլվագի մէզքիւր մաղազա մահսուլաթընըն հասըլ օլտուղը մահալլէր իլէ տախիմի սուրէթտէ միւնասէպաթտա պուլընտըղընտան, զէյթին եաղը իլէ սապունլարըն էն ալէա ճինստէն օլտուղընը թէէմին իթտիկի, սաթըլըն Թօբտան վէ բէրաքէնտէ օլտուղը վէ միւչթէրիյէ զայէթ ֆայտէլի օլաճաղը պէյան օլունըր։

ՖԻՅԱԹ.—	Էն ալէա Այվալըգ եաղը	գըյէսի	6$\frac{1}{2}$
	Էտրէմիտ վէ Միտիլլի	» »	6
	Կիրիտ սապօնը	»	3$\frac{3}{4}$
	Այվալըգ վէ Միտիլլի սապօնը	»	3$\frac{1}{2}$
	Միտիլլի 2նճի նէվ	» »	3$\frac{1}{4}$

Քիլիօէ, միքթէպ վէ սայիր միւէսսէսաթը խայրիյէյէ այրըճա ազօնթօ օլունըր, 50 ղըշ.տան զիյատէ մալ իշթիրա իտէնլէրէ պիլա մէսարիֆը նազլիյէ խանէլէրինէ Թէսլիմ օլունըր, չայէտ միւչթէրի մէմնուն գալմազ իսէ կէօնտէրիլէն մալ կէրի ալընըպ էսմանը Թէմամէն իատէ օլունըր, ֆիւրուխթ օլունան մալլարտա մէվճատը մուզիրրէյի հավի օլտըղընը իսպաթ իտէնէ 100 լիրա միւքեաֆաթ վէրիլիր, մէզքիւր մաղազատա խալիս Բէթրօվաքի եաղը սաթըլըր, մաղազանըն Ղալաթատա Քիւչիւք Միլլէթ խանտա 34 նօմէրօլը տիւքքեանտա պուլընտըղը պիր թէքրար իլան օլունըր. պէյան իտիլէն մէվատտ իչիւն չիւպհէ իտէնլէրին պիր քէրրէ մաղազայա միւրաճաաթ իլէ ֆիւրուխթ օլունան մալլարը նազարը թէտգիգտան կէչիրմէլէրի թէքրար Թավսիյէ օլունուր։ 52—20

ՎԻՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթամպօլտա Պաղչէ Գաբուսընտա Ճէլալ Պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն° 1 Չիֆթէ Ըսգըլէթ մաղազասը.

ԿԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻԽԹԷԱԼԻԳ

ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալէաթ ու էտէվաթ Թօբտան վէ բէրաքէնտէ օլարագ ֆիւրուխթ օլունըր։

Էզճիւմլէ եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն [գասըգտան] մամուլ մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, միգտանըը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա [պարօմէթր], միզան իւլ հարարէ [թէրմօմէթր] վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր։

Մ. Վինսան Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարիշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիաթ իլէ իճրա վէ տէրհտէ իտէր։